

TÉSEK

3 lei, vastagabb
letés ára 30 lei.
k kedvezmény
lei.

om megvételre Jő-
zes műveit. Aján-
ármegejelölésel Za-
János, Lunca de
ic.

ülönfélé.

zést olosón és ki-
lanul csakis Aurél
p. 11. ajtó 5. alatt
nek.

nő, perfekt ro-
magyar, német,
i és középiskolá-
tanítását vállalja,
sért, vagy sze-
fizetésért. Rigó
nő Oradea, Szent
zárda.

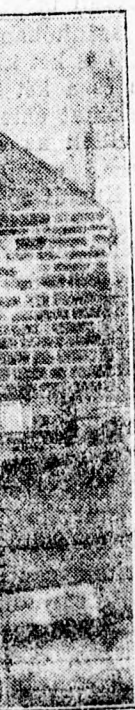
omtatványokat

tányos aron, csinos
viteiben készit a
zent László
yomda Rt.
lea, Katolikus Kör.

ogáló- és tanuló-
felvételt Pfaff-üz-
s-pasage.

A ÓLMOT állan-
vesz a Szeni
ló-nyomda r. t
Strada Regele
No. 5.

nk szives figyel-
zetőinket, hogy
ijaikat címünk-
ek, nehogy la-
ulasztása esetén,

ák.

gh városhoz
ok kapitány
k azzal akar-
bontását már
redetileg volt.

tr. Carol II. No. 5

ERDÉLYI LAJONC

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Tătărescu miniszter- elnök mondja

Nyilatkozat a külföldi sajtó képviselői részére

Bucuresti. Saját tud. Tătărescu miniszter-elnök csütörtökön délután öt órakor magához hívatta a román és külföldi sajtó képviselőit és nyilatkozatot tett a kormány programjáról.

Különösen azt hangoztatta, hogy a kormány folytatása Duca kormányának. A munkaterv ugyanaz, amit ő kidolgozott, ugyanazok a célkitűzések és eszményei, amelyek az oly tragikus körülmények között elkészült nagy vezér tevékenységét áthatalmított az ország újjáépítésének megkezdett munkájában.

— Ugy a bel-, mint a külpolitikánk programja — mondotta a kormányelnök, — meg-egyezik a Duca programjával. Ezt a munkatervet mi a társadalmi béke és a politikai feszültségek enyhítésének légkörében akarjuk végrehajtani. Ebben látjuk azon előfeltételek lényegét, amelyek mellett a mai különösen nehéz körülmények között az ország magasabb érdekeit szolgálhatjuk.

— Habozás nélkül fogjuk folytatni politikánkat a rend fenntartására, a veszedelmes és anarchikus izgatások elfojtására, de egyúttal az eltévedt lelkek megbékéltetésére is, mert meg vagyunk győződve arról, hogy csak így lehet megteremteni az építő tevékenység elvégzéséhez szükséges légkört, amely tevékenységet elvárja az ország a vezetőtől.

— E gondolattól vezéreltetve, felhívunk minden lelkiismeretűt: legyenek segítségünkre nehéz küldetésünk teljesítésében.

— Az ország néhány nagyobb városában ostromállapotot léptettünk életbe. Átmeneti intézkedés ez, amely megszűnik annak az állapotnak a megváltozásával, amely azt megkívánta. Múlt őrület ez, aminek meghozását a kormány mindenkitől közérdekből kéri. Szükségesnek tartom azonban kijelenteni, hogy

az ostromállapot bevezetésével nincs szándékunkban elfojtani a közéletet, vagy megbénítani a nemrendellenes pártok működését. Az ostromállapot szigorú intézkedésével csak az erőszak és erőszakoskodás diktatúrájának uralomra jutását és az ország anarchizálását akarjuk megakadályozni. Meg akarjuk védeni az államnak az élethez való jogát, anélkül, hogy feljüggessenek az állampolgári jogokat. Meg akarjuk védeni a közrendet, anélkül, hogy elnyomjuk a közszabadságot.

Ezután a kormány törvényterveiről nyilatkozott részletesebben a miniszterelnök. Fel-sorolta az adókönyvités, az adósságrende-zés, a foglalkozási kamarák számának apasztása, az állami üzemek önkormányzati berendezkedésének megszüntetése felőli terveket, s egyúttal azt is, hogy a közigazgatás egyszerűsítéséről is új törvényt fognak alkotni.

Románia külpolitikájáról azt jelentette ki, hogy az a békeszerződés alapján áll, s az eddigi erővel fogják azt folytatni a jólismert vonalon. Erre biztosított Titulescu külügy-minisztersége. Az ő neve önmagában programot jelent.

Az ellenzék vezetői a pártok közötti békéről.

Bucuresti. Saját tud. Tătărescu miniszter-einök kormánynyilatkozata a politikai pártok közötti feszültség enyhítéséről is megemlékezett. Az ellenzék vezetői sorban nyilatkoznak a pártok közötti béke kérdéséről.

Erre vonatkozólag Mihache a következőket mondotta:

— A pártok közötti feszültség enyhítése hasznos dolog, azt mindenki óhajtja, mi nem fogunk ennek útjában állani, de ez majdnem kizárólag a kormánytól függ, amelynek módjában áll hatni ebben az irányban. A választási okokon kívül természetesen egyéb okok is hozzájárulnak a pártok közötti viszony túlfeszítéséhez. A kormány ezeket is ismeri és ezekre is hatni tud. Ha megszüntette ez okokat, kialakulhat civilizált viszony az ország kormány-zati erői között.

Goga így nyilatkozott:

— A láthatár tisztulását, az ország lelki békéjét és a munka és nyugalom új korszakának megnyitását: ezeket az eszményi állapotokat a jelenlegi vak vívódások helyett mindenki óhajtja, így én is. A kérdés csak az, miként lehessen ezt megvalósítani? Nagyon komplikált ügy ez. A román politikai élet háboru-utáni erkölcsi légköre elvesztette az összefüggést multbeli politikai harcaink eszményi tisztaságával. Ennek a hiánynak a megszüntetése nélkül lehetetlen enyhíteni a feszültséget a politikai pártok között. Meglássuk, mit tesz a kormány ebben az irányban.

Bratianu György így szól a kérdéshez: A feszültség enyhítése elsősorban a kormány közreműködésétől függ. Mindenekelőtt szabadságra van szükségünk, hogy kifejtjük nézetünket. Erre vonatkozólag az intellektuális munkanélküliség kérdése és bizonyos problémák az ország határvidékein, figyelmet és eslekvést követelnek a kormány részéről. Mi tehát nem vagyunk a feszültség enyhítése ellen, de az első szó a kormányé.

Argetoianu ezeket mondotta: A feszültség enyhítése csak ama állapotok megváltoztatása után képzelhető el, amelyek a feszültséget elő-idézték, tehát a feszültség enyhítésére nem a pártokkal, vagy ki tudja kikkel folytatható tárgyalások vezethetnek, hanem olyan tények, amelyek megváltoztathatják a jelenlegi szere-nészetlen állapotokat. Azért a kormánynak munkához kell látnia.

Őszinteség a népek között

Irta: Paál Árpád

Érdekes, sőt meghatározó az a hír, hogy a francia és német ifjúság képviselői mostanában többnapos találkozóra gyűltek Berlinben. A franciák részéről minden politikai csoport megbízottja részt vesz a találkozón, a németek részéről az összes ifjusági szervezetek kiküldöttei. Szembenéz tehát egymással két nagy nép ifjúsága; olyan népeké, amelyek századok óta halálos vetélytársakként állottak egymással szemben. A két népek hol presztizsharcra, hol életért való küzdelme folyt egymás ellen, s ezekből az ellenségeskedésekből és ezek gazdasági, politikai, diplomáciai vonatkozásaiból feltelt ki ugyancsak évszázadok óta Európa története.

Befolyásolta ez az örök vetélkedés minden más népek az életét. Új és új csoportosulásokat okozott, azokban más és más feszültségeket, vagy egymás mellé állásokat. Eszmefolyamatok, gazdasági hullámzások, forradalmak, elnyomások, fölszines és mély kibékülések változásai nyargaltak végig, vagy pihentek el a népek között ez szerint, amint annak a két nagy népek a szembenállásában más és más elemek voltak a meghatározók. A legutóbbi világháború is ebből keletkezett, s a legutóbbi világbéke is. Ennek az utólagos féltései és elgedetlenségei is a két nagy nép örökös ellentétének a kirobanásai, illetve elfojtásai, s hamu alatt parázslásai. A mai világhelyzet tehetetlenségei, vagy feltehetlenségei is ebből valók. És ezt nemcsak az a két nagy nép érzi, hanem érezzük ideges kihatásaiban mindnyájan, itt is, Európa más összetételeiben is, sőt a világ minden táján.

Ezért érdekelhet mélyen mindnyájunkat, hogy annak a két nagy népek az ifjúsága most kényújtóan találkozik egymással. Lehet, hogy csak egyes kivételes kedélyek gyűltek a találkozóra, akik bizonyos ösztönösséggel és ideiglenes hevülettel belelobbantak a szabad és tiszta látásba. Mindegy. Ez is valami. Kezdetre a jobb kezdéseknek. Követőik támadhatnak, s megindulhat egy folyamat, amely tulajdonképpen benne van minden nép szívében, csak a sok hatalmi összevisszaság gátlásai miatt nem tud megnyilatkozni. Most a népszívekben, az ifjúságban kereszttől mégis kibuggyan az emberi alapjúságra törekvés. És mi a módja? Az őszinteség. A világviszonyok eddigi rendezése módjának: az alakoskodásnak a nemismerése.

Igen, a nemismerés. Az elválasztó vonalak tudományának és diplomáciai művészetének a nemtudása. Az az ősnaióság, ami még az ifjúságtól kitelhetik. S még kitelhetnek az egyszerű népretegektől, azok öregjeitől is. Hiszen ők se tudnak semmit a hatalomszerzés és hatalomtartás bonyolult mesterségeiből, s így nem is tudják elképzelni az okokat, amik miatt a népek között okvetlen ellenségeskedésnek kellene lennie. Ha ők beszélni és akarni tudnának, s aszerint menne a világ sora, akkor megint a jó őszinteségek tudnának találkozni. Meg is értenék egymást. Mert őstermészetesség, ősnaióság van bennük.

Mikor a két örökellenség ifjúsága most találkozott egymással, természetesen mingyárt

P. BANGHA PRÉDIKÁCIÓI

Az organizátornak, apológétának, a katolikus militarizáltság, katolikus sajtó és öntudat terjesztőinek, a pap, igehirdető funkciójában való megmutatkozása az

ÖRÖK ÉLET IGÉI

I. AZ ISTEN ARCA II. URAM ADD, HOGY LÁSSAK

A két kötet ára füzve 150, kötve 210 lel.

bevezetőül szó volt arról, hogy népeik között milyen magasra merevedtek a válaszfalak. A német ifjuság vezére keserűen fölemlítette, hogy mit vettek el tőlük, s hogy legjobban fáj nekik, amiért a háború bűnösségét rábelyegezték apáikra. De mégse az volt a fontos, hogy ezt mingyárt előljáróban elmondotta. Hanem az volt a legfontosabb, amikor a francia ifjuságot arra kérte: adjanak lehetőséget, hogy az összes fájó kérdésekről nyíltan és becsületesen kibeszélhessék magukat. S erre a francia ifju kezét adott, hogy ők készek az őszinteségre s ezen az úton a megértésre.

Nincsenek a találkozóknak szemképráztaó kitervezései, nagy Babilontornyokra törekvő elhatározásai. Nincsenek fellengős szándékai, hogy no most valami nemzetközi ifjusági szervezetet gründolnak, ami így és amúgy tetőzi különböző egyiptomi gulákba a jövő nemzedék akarásait. Nem. Egyszerűen csak lehetőséget kérnek egymástól, hogy nyíltan és becsületesen kibeszélhessék magukat. Mennyi életreszülető jalkiállítás van abban, hogy már ennyit kérhetek egymástól! Azt, hogy minden előbbi nemzedék elnyomott, elhallgatott és elfojtott mondanivalóját immár végre kibeszélhessék egymásnak.

Igen, halálos fájdalom az, amelyik a ki nem fejezés rabságára van kárthatva. Mikor minden ember a saját életének a temetője, a siketnémája, s minden más életnek a vakja és nemhallója. Nincs szomorúbb dolog a földön a ki nem mondott igazságoknál. Azok emésztően ott égnék, ott marnak kinek-kinek a lelkében, s felgyűlnek indulatokká, haragokká és gyűlölségekké tehetetlenségükben. Vagy felgyűlnek gyávaságokká, alatomosságokká és hazugságokká, hogy másokban se bízzanak, s magukat is gyanusakká és bizalmatlanokká, tegyék mások előtt. Végeredményben a jellemtelenségek világuralma következik el, hogy mindent eltorzítson és minden

természetes kialakulást megakadályozzon. Ebből lett a világ mai állapota is, amikor a népek hallgatásba kényszerítve, egymás elől elhallgatják az igazi mondanivalóikat. Es mennyit költenek, mennyi milliárdokat, mennyi fegyverkezési és diplomáciai kiadást, hogy ezeket az elhallgatásokat megvalósíthassák! És a sok milliárdos kiadás mennyi túladózást, mennyi munkavesztést, mennyi elvett kenyeret és mennyi eláramló nyomort jelent!

Valóban kétségbeesítő kilátástalanság az, amit ráborít az emberekre, ha ki nem fejezhetik magukat. Ha nyíltan és becsületesen ki nem beszélhetik azt, ami fáj nekik, s ami igazságot mások elismerésétől megkívánni akarnak. Ezek a ki nem fejezések, amiket senki meghallani és meghallgatni nem tud, ezek a meg nem született gyermekei a jobb jövő reményeinek. Eledarabok, amik halálra kárhozódnak, holott életté válva, mindenkinek mosolygást tudnának hozni, s maguk is nap-sugaras mosolygásként tudnák a világosságot és melegséget terjeszténi az emberek között.

Jó, hogy van gyónás és van imádság. Az emberi lélek ezek útján az Isten végtelensége felé megtalálja a maga kifejezéseit. Feloldóhatik az elhallgatások, s a meg nem hallgatások fájdalomából és az emberi kicsinyességek rabságából valami földfeletti szabadságba menekülhet. Őszinte lehet és meghallgatják, s a lelki magasságok irányában meg tud szabadulni a hazugságtól, amit a földi élet gyarlóságai rákényszerítenek.

De azért a földi élet se maradhat úgy, hogy mindig csak hazugságokból álljon. Ott is törekedni kell a tökéletességekre, mert akkor a földi viszonyokban is elérhető lesz az Isten áldása. Ez, ami most nagyon hiányzik. Mert hiányzik az őszinte, a nyílt, a becsületos kibeszélés lehetősége az emberek között. Az a lehetőség, amit a német ifjú kért a francia ifjútól...

A tanítónő

Írta: Csehov A. P.

A szekér félkilencor ipdult hazafelé.

Az utat felszikkasztotta az áprilisi nap melege, de az árokparton még fohérlott a hó. Egyszerre elmúlt a végtelenség látszó tél s váratlanul beköszöntött a meleg. De Mária Vasziljevna, aki a szekérral hazafelé igyekezett, semmi jót nem várt a tavasztól.

Tizenhárom éve, hogy idekerült: meg se tudná mondani, hányszor tette meg azóta ezt az utat, jó időben, rossz időben. Úgy rémlett neki, mintha régesrég itt élne s a várostól a tanyai iskoláig vezető út minden követ jól ismerne. Mult és jelen összefolyt emlékében és a jövőt se tudta szebbnek elképzelni. Arról rég leszokott, hogy a multat emlegesse, amikor még nem volt részorulva, hogy tanítónősködjék. Valamikor, még szülei életében Moszkvában laktak és gondtalanul éltek, de ez már úgy tűnt fel neki, mint az álom. Tízéves volt, amikor meghalt az apja és nemsokára az anyja is ilthagya... A bátyja katonalísz s eleinte gyakran írt, de aztán elhallgatott. A régi szép időkre már csak az anyja fényképe emlékeztette, amely a nedves lakásban napról-napra halványodik, fakul, már alig látni belőle valamit...

A szekér lassan dőögött. Közben a tanítónőnek eszébe jutott, hogy közelednek a vizsgák és észre sem vette, hogy egy hintó került

melléjük. A kocsiiban Hánov ült, a földbirtokos, aki a tavalyi vizsgán elnökölt.

— Jónapot, kisasszony! Hazafelé? — szólította meg a férfit.

Hánov negyvenes, közönségesarcu férfi volt s bár erősen öregedett, a környékbeli hölgyek még szép embernek tartották. Eszterdószám tétlenkedett, füttyörészve sétált szobáról-szobóra, legfeljebb vén inasával sakkozott olykor. Azt beszélték, hogy rengeteget iszik s valóban, mikor a vizsgán elnökölt, még a mtágalával hozott papirnak is borszaga volt. Különben a vizsgán Mária Vasziljevna is nagyon esinosnak találta s fülíg pirult, mikor — mint vizsgálónő — melléült.

— Bakvizet hoz indultam, de úgy hallom, nincs otthon.

Az út egyre rosszabb lett... Az erdőnél már nem lehetett letérni az útról: a mély kerékvágásban cuppog a víz s az útszéli bokrok szurós ágai minduntalan arcába csapódnak.

— Gyalázatos út... — mondta Hánov nevetve.

— Vasziljevna, kapaszkodj, — szolt hátra Szemjon, mert a szekér féloldalt billent a hirtelen meredeken.

— Átkozott sár... — mondta nevetve Hánov, aki gyalog lépdelt az árok szélén. — Egy-kettő oda a kocsi...

— Kár ilyen időben kimozdulni, ha nem muszáj... — mondja Szemjon békéltlenül.

— Unalmas otthonülni, öreg. A földbirtokos a vén muzsik mellett esi-

A francia és német ifjak megértő találkozója

Berlinből jelentik: Már ötödik éve folyik rendszeres munka abban a tekintetben, hogy a német és a francia ifjuság egyes körei egymás között találkozót rendeznek, s ezen a két nép legkényesebb kérdéseit megbeszélnek. Most nyílt meg Berlinben az ötödik ilyen találkozó.

A mostani találkozóra nézve jellemző, hogy a megjelent francia ifjak között minden politikai csoportnak ott van a képviselője. Vezetőjük Bertrand de Jouvenel, a volt római francia követ fia. A német ifjusági szervezetek külügyi osztályának a főnöke, Nabersberg üdvözölte a francia vendégeket. Meleg szavakkal köszöntötte az újabb találkozót, majd többi között a következőket is mondotta:

— Tudjuk, hogy vannak olyan dolgok, amelyek elválasztó falként emelkednek népeink között. Elrabolták gyarmatainkat, s csak igen kevés ágyut és fegyvert hagytak meg nálunk. De ez nem fáj Mi csak örvendeni tudnánk, ha minden ország önként hasonló fegyverkezési korlátozásokat venne magára. Nekünk csak az a megbélyegzés fáj, hogy a háborúokozás vádját terhelték apáinkra. Egész szívemből hálás lennék önöknek, kedves vendégeink, ha önök lehetővé tennék, hogy mindezekről a kérdésekről nyílt és becsületos megbeszéléseket folytathassunk.

A francia ifjuság vezére, Jouvenel Bertrand köszönetet mondott a szíves fogadtatásért. Aztán kijelentette, hogy a francia ifjuság kész a kölcsönös megértésért közreműködni. És a francia ifjuság úgy képzeli, hogy nem az idősebb nemzedékek módja szerint kell e közreműködést megtenni, hanem az ifjuság teljes lelkesedésével és erős bizalmával.

„Erdélyi Lapok” könyvei:

CSURÓS E.: Csillaaszállítás — — 60 lei
WALTER: Napsugarak. I.—II.—III.
rész — — — — — 170 lei
EYMARD—SCHEFFLER: Szentáldo-
zás—Életforrás. — — — — 80 lei
EYMARD—SCHEFFLER: Az isteni
nagy szentség — — — — 80 lei
és portó.

ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

nosnak, fiatalosnak látszik, csak a járása fáradt, szinte erőtlén... Mária Vasziljevna megsajnálta ezt a céltalanul pusztuló életet. S arra gondolt, hogy ha ő volna a nővére, vagy a felesége, az életét áldozná, hogy megmentse Hánovot a pusztulástól. A felesége? Igaz, Hánov egyedül él hatalmas birtokon, ő is magában vergődik az eldugott kis faluban, hanem... már a pusztá gondolat is, hogy ők valaha egyenrangúak lehetnének, képtelennek, ostobának tűnik előtte.

— Vajon miért ad az Isten ilyen haszon-talan férfiak oly vonzó külsőt? — Ilyen kedves szomorú kérdéseket? — gondolja a tanítónő, mikor Hánov elbúcsúzik.

— Az én utam jobbra visz... Vizontlátásra, kisasszony.

A felesége! — gondolta a tanítónő a távolodó hintó után pillantva. Vége lenne a nyomoruságnak. Reggel hideg van, nincs aki befűtsön. S alig világosodik, már ott vannak a gyerekek; az iskolát telchordják hóval, sárral és lármáznak, verekednek. Egyetlen szobáskája van, az a konyha is. Tanítás után fáj a feje, szédül és gyakran szívdobogást kap. Mikor a gyerekektől nagynövevényeskedni a tüzelőre a pénzt, át kell adni a gondnoknak s aztán ezerszer könyörögni neki, míg küld pár hasáb fát. Ejszaka a vizsgáról, részeg muzsikokról álmodik. Es már egészen beleöregedett, elkérgesedett — kívül-belül — ebben az életben. Félték, félszeg lett s a gondnok, vagy a bíró jelenlétében nem is mer leülni. Nincs egy bizalmas ismerőse, unalomban

Óriási izgalom között tárgyalta a francia képviselőház a Stavisky-botrányt

A diákság és a polgárság egész nap és éjjel tüntetett az eltussolás ellen. Hétszáz az eddig letartóztatottak száma. A kormány pénteken fölveti a bizalmi kérdést

Párizsból jelentik: A francia kamara a karácsonyi szünet után csütörtökön délután tartotta első ülését. Mindenki tudta, hogy a Stavisky-botrány okvetlenül szobakerül már ezen az ülésen, s így óriási utcai felvonulások indultak a parlament épülete felé. A házban is óriási izgalmu volt az érdeklődés. A képviselők is mind jelen voltak, s a karzatokat is roskadásig megtöltötte a közönség.

Az épület elé hatalmas rendőrkészültség vonult ki, mert a jobboldali *Action Française* már előzőleg heves tüntetésre szította a diákságot.

Buisson elnök rövid beszéddel nyitotta meg az ülést, délután 4 órakor. Hangoztatta, hogy a közhangulat izgatott, a lakosság nyugtalanodik, mert kalandorok zsebébe került a pénze. Kiméretlenül le kell tehát leplezni a bűnügyet és a bűnösök ellen a legszigorúbban kell eljárni. A kamarára vár a feladat, hogy ezt a lakosság megelégedésére keresztülvigye.

Chauteemps miniszterelnök kérte a házat, hogy a bejegyzett interpellációkat, amelyeknek száma a százat meghaladja, — osszák három részre. A Stavisky-ügyet vegyék azonnal tárgyalás alá, mert a közönséget lájékoztatni kell. A lagny-i katasztrófa ügyében bejegyzett interpellációkat tüzzék ki a legközelebbi péntekre s a többi interpellációt ismét a következő ülésre.

Könyörtelen tanuvallomást fogok tenni, — mondotta a miniszterelnök.

A miniszterelnök napirendi indítványa értelmében a ház azonnal megkezdte a Stavisky-botrány interpellációs vitáját.

Chauteemps: Igen súlyos dolgokat leszünk kénytelenek kölesönösen egymásnak mondani. A magam részéről nem szópokolni fogok, hanem könyörtelen tanuvallomást fogok tenni.

Az ország általános érdeke, hogy a kívánt felvilágosításokat a közönség megkapja.

A képviselők főként a rendőrség felelősségének megállapításával foglalkoztak, de tulajdonképpen semmi újat nem mondtak.

Langrange szóc. képviselő az első interpelláló. Felveti a kérdést, hogy milyen befolyások érvényesültek, hogy a rendőrség jelentései a Stavisky-ügyben sohasem jutottak el illetékes helyre. Hangoztatta, hogy a közönség nem hisz Stavisky öngyilkosságában.

(Chauteemps miniszterelnök e szavaknál hevesen tiltakozik).

— Stavisky vállalatjának kezelésében — folytatja Langrange — tábornokok, diplomaták,

Képünkön Demay vizsgálóbíró (balról a második) a vizsgálóbizottság tagjaival elhagyja az ügyészség épületét.

politikusok voltak érdekelve. A különféle diktátorjelöltek — tette hozzá gúnyos hangon — saját céljaikra akarják az ügyet kihasználni. De csalódnak.

Azután Lagrange a jobboldali pártok diszkreditálására felhozta, hogy éppen e pártok sajtójában Hitler kormányzata javára akciók kezdődtek. Gyanu van arra, hogy ez Stavisky befolyására vezethető vissza. Lagrange követelte, hogy ennek tisztázására is vizsgálát induljon.

Monnet, egy másik szocialista képviselő, szintén a sajtóval foglalkozott és állami sajtóhivatal felállítását sürgette. Fejtette, hogy nincs független francia sajtó. Azután az érték-papirokkal való tőzsdei nyereszkezdést tette szóvá s a hamis reklámozást, amely a közönséget bármely kétes alapítás papírjainak a vásárlásába beleszédíti. Kívánta olyan tőzsdei törvény meghozatalát, amely megakadályozza az ilyen csalásokat. Aztán a kormányt is, a rendőrséget is gyöngeséggel vádolta, hogy a Stavisky ügyelmeit nem tudta meggátolni, holott tudott azokról.

Miért ajánlotta a kormány a bayonnei községi hitelintézet hamis kötvényeit?

Még több interpelláció is volt bejelentve. Ezek közül Dommange René párizsi képviselő kérdése az, hogy a bayonnei községi hitelintézet az állam ellenőrzése mellett is hogyan tudott évek hosszán át olyan nagyszabású csalásokat üzni a hamis kötvénykibocsátással. Ybarnégary középpárti és Henriot girondi képviselők interpellációja hasonlóértelmű. Lagrosillière képviselő a kormánytól azt kérdezi, hogy Dalimier volt népjóléti miniszter milyen körülmények között adott ki ajánlólevelet a csúszó pénzügyi kötvényei vásárlására? Ugyanez a képviselő azt is felemlíti, hogy Dalimier igazságügyminiszter is volt, s ez igazságügyminiszterség idejére esik az, hogy Staviskyt a letartóztatástól megkímélték, s bűnügyei tárgyalását és további kivizsgálását folytonos elhalogatással intézték.

Pezet katolikus néppárti képviselő arról tesz kérdést, hogy az ügyészség pénzügyi osztálya miért nem kutatta ki Stavisky ügyelmeit? Miért nem lett figyelmes az ő közéleti hangos föllépései folytán korábbi család szerepléseire? Miért nem lépett fel leve elhárítón, hogy ez a zsaroló kormánytámogatásokat ne kaphasson.

(Tudósításunk folytatása az 5-ik oldalon).

szertelenül morzsolódnak napjai. Milyen borzasztó lenne, ha ő beleszeretne valakibe!...

— Kapaszkodj, Vasziljevna!

Az út ismét emelkedni kezd... Végre elértek az első falut, itt betértek a kocsmába melegedni. Az ivó tele volt futárosokkal s émeletítő pálinka, dohányfüst meg bundaszag terjengelt a levegőben. Egyik berugott kocsis cifrán elkáromkodta magát.

— Fogd be a szád, gyalázatos, — mordult rá Szemjon. — Nem látod, hogy ki van itt?

— Tanul a kisasszony, — mondta egy rugyás kocsis az ivó sarkából.

— Ugyan már, nem szégyenlitek magatokat!

A részeg kocsis odabotorkált Vasziljevna asztalához.

— Megkövetem... izé... nem sértő szándékkal mondtam. De a pénzemér' olyan úr vagyok, mint akárki. Nem igaz?

— Igaz, — rebegi dideregve a tanítónő.

— Hát azér'...

Köpcős, vén paraszt állt eléjük:

— Sógor, ez a vjárovói tanítókisasszony... Ismered, jóra való fehérszemély, ne háborgasd!

A szomszédasztalnál ülő muzsikok felkászálódttak és sorba kezefogtak előbb Szemjonnal, aztán a tanítónővel.

— Gyerünk, Vasziljevna, — mondta Szemjon morogván.

Elindultak.

— Nemrégiben itt is építettek iskolát. — mondta Szemjon visszafordulva. — Azt hallottam, hogy valami gyalázatoság történt...

Ugy beszélnek, az iskolaelnök meg a gondnok ezer-ezer rubelt vágta zsebre, a tanító meg ötszázat...

— Ugyan, Szemjon, hiszen az egész iskola nem került ezer rubelbe... Nem szégyenled magad, így megrágalmazni valakit?

— En csak azt mondtam, amit az emberek beszélnek...

Látszott, hogy Szemjon nem hisz a tanítónőnek. Általában a muzsikok gyanakvók, bizalmatlanok voltak iránta. Azt tartották, tuisok fizetést húz: huszonnégy rubelt egy hónapra, hiszen az a pénz is az övé, amit tüzelőre összeszed...

Kiértek a erdőből s most már Vjárovóig egyenes út következik, csak a patakon és a vasúti sínken kellett áthaladniuk.

— Merre megyünk? — kérdezte Vasziljevna Szemjont. — Jobbra tarts, ez az út egyenes a hidra viz.

— Hazatérünk emerre is! A patakon keresztül rövidebb.

— Vigyázz, Szemjon, még baj történik!

— Ó, nem kell félni.

— Nézd, Hánov is a hidon megy keresztül, — mondta Vasziljevna, messziről megismerve a hínót.

— Alkalmasint nem lette otthon Bakviszot. Nézd a bolondot, mekkorát kerül. Hisz erre teljes három verszettel rövidebb az út.

Odaértek a patakhoz, amely nyáron sokszor egészen kiszárad, de most az olvadási megdagadt s van vagy öt öl széles. Szemjon egyenesét nekihajt:

— Gyia, noo... — biztatja Szemjon a lovat s aggodalmasan rángatja a rongyos gyeplőszárát.

A ló hasig gázolt a vízbe és megállott, de ostort érezve, újra nekifeszült a hámnak. Mária Vasziljevna egyszerre metsző hideget érzett.

— Gyia, gyia, — kiáltotta ő is és rémülten felemelkedett.

A ló felkapaszkodott a tulsó parton.

— Mi a fene izé... Valóságos Isten csapása ez az út, — mormogja Szemjon és zavarában a hevedert igazgatja.

A tanítónő cipője és ruhája csuronvíz. De legkeservesebb, hogy a cukor meg a liszt is átmedvesedett, amit Vasziljevna egész hónapra vett magának. Siránkozva tördelte kezét.

— Jaj, jaj, Szemjon! Mit csináltál, Szemjon?

A vasúti átjárónál a sorompó le volt zárva: az állomás felől gyorsvont közeledett. Mária Vasziljevna csuronvízesen, dideregve ott állott a sorompó előtt, várva, míg elhalad a vonat. Vjárovó már odalátszott: látni az iskola földmohás födelét és a lenyugvó nap sugarait visszatükröző templomtorny szikrázó keresztjét... A mozdony kéményéből rózsaszín füst gomolygott s a tanítónőnek úgy tűnt, mintha körülötte minden reszkeltne a hidegtől.

Már itt a vonat... A vonat ablakai úgy csillognak, hogy belefájdul az ember szeme. Az egyik elsőosztályú kocsi folyosóján, a nyitott ajtóban egy hölgy állott Mária Vasziljev-

ok"

60 lei
III.
170 lei
táldo-
80 lei
isteni
80 lei

OSZTÁLYA.

ak a járása fá-

a Vasziljevna

asztalú életet. S

a nővére, vagy

gy megmentse

telesége? Igaz,

hirtokon, ő is

ott kis faluban,

lat is, hogy ők

k, képtelenek,

n ilyen haszon

? — Ilyen ked-

dolja a tanító-

sz... Viszont-

tanítónő a fá-

Vége lenne a

van, nincs aki

már ott vannak

lják hóval, sár-

Egyetlen szo-

Tanítás után

ívdobogást kap-

ezen összeszedi

a gondnoknak

neki, míg küld

szgáról, részeg

egészen bele-

il-belül — ebben

at s a gondnok,

is mer leülni.

e. unalomban

A hadosztályparancsnokság 1. számú értesítése az új záróráról

Negyvennyolc órán belül be kell jelenteni minden idegent vagy rokon, akár belöldi, akár külföldi

A 17-ik hadosztály parancsnoksága közli a következőket:

Január 11-től az összes nyilvános helyek éjszaka 2 óráig tarthatnak nyitva.

A jótékonyági célokra rendezendő bálók zárórája 3 óráig meghosszabbítható. A meghosszabbítási engedélyt, valamint gyűlések, esték megtartására három nappal előbb nyújtandók be a 17-ik divízió parancsnokságához.

A helyiségek tulajdonosai, akik gyűlésekre adják ki helyiségüket, kötelesek a 17-ik divíziótól kérni engedélyt a gyűlések tartására.

Azok a helyiségtulajdonosok, akiknek felhívják, hogy helyiségeikben több ember csoportot alkott, kötelesek értesíteni a helyzetről az első rendőrszemet.

A háztulajdonosok is kötelesek értesíteni a rendőrséget, ha bérlőjük lakásán nem családi, vagy baráti jellegű gyűlést tartanak.

Mindenki köteles bejelenteni 48 órán be-

lül, ha valaki beköltözik a lakásába, akár belöldi, akár külföldi legyen az, rokon, vagy idegen.

A 17-ik DIVIZIO PARANCSNOKSÁGA.

Ujabb haladék szombat délig a fegyverek beszoigaltatasára.

Az előzetes rendelet értelmében a fegyverek beszoigaltatasának határideje tegnap déli 12 órakor járt le. A rendőrség intervenciójára a 17-ik divízió parancsnoksága, hogy rengeteg embert megkíméljen a szigorú hadbírósi eljárástól, a fegyverek beszoigaltatasának határidejét újból meghosszabbította.

A fegyvereket és löszereket legkésőbb szombat déli 12 óráig kell beszoigaltatni. Azontúl a bizottság beszoigaltati teljesen működését. Fegyvereket nem fogadnak el és azok ellen, akik azt be nem adták, megindul az eljárás.

A Magyar Párt felhívása a magyar nőkhöz és a magyar választókhöz

A Magyar Párt elnöksége értesíti a megye és város területén lakó magyar lakosságot, hogy úgy a községi, mint a képviselőválasztási és szenátorválasztási listák január hó folyamán készülnének, kivéve városunkban a városi lakásán, a megye területén pedig a községi lakásán.

Mindenki, aki még nem jelentkezett, ebben a hónapban fellebbezéssel (contestacio) élhet az illetékes járásbíróshoz, tehát városunk területén a városi járásbíróshoz és a megye területén ahhoz a járásbíróshoz, amelyhez az illető község tartozik és kérheti utólagos felvételét.

A contestacio mellé csatolni kell egy születési anyakönyvi kivonatot, állampolgársági bizonylatot, városunk területén egy bejelentőlapot, amely okmányok nélkül a contestatiót nem lehet kedvezően elintézni.

Különösen felhívjuk a városunk területén

lakó női választók figyelmét, hogy ebben a hónapban még jelentkezhetnek felvételük céljából.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy dacára minden felhívásnak, városunk területén a női választók, összesen 20 (huszan) jelentkeztek, holott több ezre lehet azoknak a nőknek a száma, akik négy középiskolával bírnak s akik a községi választói listába felvehetők.

Ismételten felhívjuk tehát a magyar nőket, hogy jelentkezzenek e hó folyamán contestatio formájában felvételük iránt. A contestatiohoz csatolni kell a fenti okmányokon kívül még a négy középiskola (esetleg az ennél magasabb képzettség) elvégzéséről szóló bizonyítványt.

Mindenemű felvilágosítást megad a Magyar Párt irodája (Kat. Kör), ahol kérelemre a contestatiót is elkészítik.

Abban a reményben vagyunk, hogy ennek a felhívásnak meg lesz a maga eredménye.

Markovits Manó, a biharmegyei tagozat elnöke. Dr. Soós István, az oradeai tagozat elnöke.

na répillantott. Istenem, mintha az anyja volna. Az anyja! Micsoda hasonlatosság. Az ő anyjának is olyan hullámos haja, olyan szelíd homloka és olyan derűs tekintete volt. És a tanítónő élénken, csodálatos tisztasággal látta annyi idő után először édesanyját, apját, a moszkvai házat, az akváriumot a kis aranyhalakkal, mindent, a legjelentéktelenebb apróságot. S szinte hallani vélte a zongorát, anyja hangját s egyszerre olyannak érezte magát, amilyen akkor volt: fiatalnak, szépnek, jókedvűnek. Boldogság szorongatta a torkát, két kezét homlokához szorítva, halk, panaszkodó hangon suttozta:

— Édesanyáskám!...

És egyszerre, Isten tudja miért, sirni kezdett. Eppen akkor érte őket utól Hánov s a tanítónő megpillantva őt, oly közel érezte magát a boldogsághoz, amelyben soha nem lesz része, hogy elmosolyodva, könnyedén intett a földbirtokosnak, mintha gondtalan, vidám leánya volna. S úgy érezte, hogy az égboltról a vonat ablakából és az útmenti fákról az ő boldogsága ragyog le. Hogy apja, anyja nem is hallak meg s ő nem is szegény kis tanítónő, hanem mindez csak rossz álom volt, amelyből most felébredt...

— Új fel, Vasziljevna, — hallatszott szemjón rekédi hangja.

S egyszerre minden elküldte. A sorompó lassan felemelkedett és Mária Vasziljevna reszkelve, dideregve felkapaszkodott a székére és megindultak hazafelé.

Harc a köztisztasági üzem vezetői állásáért

A város állandó választmánya pénteken délelőtt foglalkozott azzal a hátmögötti akcióktól megiehetősen bonyolult ügyvel, amely Eichner Ernő mérnököt a városi köztisztasági üzem éléről, ahol mint igazgató működik jelenleg, el akarja helyezni. Eichner Ernő a köztisztasági üzennél elfoglalt pozíciója mellett, a városi mérnököt a városi köztisztasági üzem éléről, ahol mint igazgató működik jelenleg, el akarja helyezni. Eichner Ernő a köztisztasági üzennél elfoglalt pozíciója mellett, a városi mérnököt a városi köztisztasági üzem éléről, ahol mint igazgató működik jelenleg, el akarja helyezni. Eichner Ernő a köztisztasági üzennél elfoglalt pozíciója mellett, a városi mérnököt a városi köztisztasági üzem éléről, ahol mint igazgató működik jelenleg, el akarja helyezni.

A város állandó választmánya most bizottságot küldött ki az ügy bevizsgálására, amelynek elnöke dr. Mosoiu Tiberiu polgármester, tagjai pedig dr. Soós István és dr. Pelle János alpolgármesterek és dr. Markovits Ernő városi tanácsos. Az ügyben egyébként kedden dönt az állandó választmány.

Utcát neveztek el I. G. Ducáról. A város állandó választmánya pénteken elhatározta, hogy I. G. Duca volt miniszterelnökről nevezik el a Strada Berthelot (volt Sal Ferenc-utcat), Strada Berthelotnak pedig az Aradi-utat nevezik el.

SZÍNHÁZ

Szombaton délután 6 órakor premier: **Tessék beszállni.**

Szombaton este 9 órakor: **Tessék beszállni.** Vasárnap délelőtt 11 órakor matinén: **Magdát kicsapják.** 10 és 17 leies helyárrakkal.

Vasárnap délután 3 és 6 órakor, este 9 órakor: **Tessék beszállni.** Rendes helyárrakkal.

Hétfőn és kedden este fél 9 órakor: **Tessék beszállni.** Rendes helyárrakkal.

A színházi iroda közleményei:

— **Tessék beszállni premier szombaton délután 6 órakor.** Szombaton délután 6 órakor újhol megkezdí előadásait Parlagi Lajos társulata és ez alkalommal olyan előadással — olyan ragyogó kiállításban, káprázatos toleetekkel — lépi meg a közönséget, amelyre példa a helybéli színpadon még nem volt. A Tessék beszállni operett revü, amely Budapesten 150 előadást ért meg, nálunk külön eseményszámba fog menni. A Tessék beszállni operettet két zenekar fogja kísérni, a zenekart Erényi Böske vezényli. Az egész színház belseje a Rex oceánjáró hajó fedélzetévé lesz átalakítva, úgyhogy a néző már a belépése alkalmával a hajón érzi magát. A teljesen új díszleteket budapesti mintára készítették, tehát ez is hozzájárul a darab nagyobb sikeréhez. A Tessék beszállni operett revüben fog bemutatkozni Tebán János országos híru táncművész és Topán Lulu a kolozsvári román Operaház primaballerinája. A Tessék beszállni főszerepeit Erényi Böske, Stephanides II, Topán Lulu, Tebán János, Koós Dezső, Tompa Sándor, Stoll Béla, Rajnai Sándor, Réthelyi Ödön, Kovács György, Kerékes Ilona és Körösi Juci játsszák.

— **Magdát kicsapják,** vasárnap délelőtt 11 órakor matinén 10 és 17 leies helyárrakkal.

— **Ember a hid alatt első** délutáni 10 és 17 leies helyáru előadása kedden délután 4 órakor lesz a premier szereposztásában.

— **A hét összes előadásaira a jegyek már megválthatók a mai naptól kezdve a színház elővétel pénztáránál naponta délelőtt 11—1 és délután 4—6 órakor.**

HELYMIAN SZINKÓR.

KING-KONG

a filmek csodája

3-tor oltsó helyárrakkal

Az Ujvárosi Református Nőszövetség 14-én, vasárnap délután 7 órai kezdettel vallásos délutánt rendez a Református Otthonban a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének 284. dícséret. 2. Kéklér: Templomavatás, játssza az Erkel református zenekar. 3. Petróczy Kata Szidoniáról előadást tart Kelemen Etelka tanítónő. 4. Vj-rágénekek a XVII. századból, éneklí Balajthy Jenőné urásszony. 5. Előadást tart Papp Lajos író. 6. Az Erkel református zenekar befejező száma. Belépti-díj nincs, önkéntes adományokat köszönettel fogad a Nőszövetség. A befolyt összeget szegényei teltségelyezésére fordítja a Nőszövetség.

gi üzem ért

nyá pénteken látmogótti ak- ügyvel, amely si köztisztasági ó működik je- chner Ernő a pozíciója mel- alnál is betölt kapja. A köz- most az ügy- rjúk szabadi- előltjük is van zal indokolják. értékben szük- k és Eichner helyen egy- lességének s a unkáját ellátni. lrgármestersége atkozatot irat- igazság azon- ez, egyebektől st jelentene a llását akarják ani. nya most bizott- alására, amely- polgármester, dr Pelle János ts Ernő városi kedden dönt

ról. A város ál- határozta, hogy il nevezik el a c-utcát), Strada t nevezik el.

ÁZ

premier: Tessék sák beszállni. matiné: Mag- árákkal. kor, este 9 óra- lyarákkal. órakor: Tessék

eményei:

szombaton dél- a 6 órakor újbol os társulata és — olyan ragyo- ekkkel — lepi élda a helybéli Tessék beszállni 150 előadást ért nba fog menni, t zenekar fogja e vezényli. Az ánjáró hajó fe- gy a néző már érzí magát. A mintára készi- darab nagyobb operett revűben országos híru olozsvári román Tessék beszállni nides III, Topán Tompa Sándor, yi Odón, Kovács Juci játszik. nap délelőtt 11 lyarákkal.

életani 10 és 17 étután 4 órakor a jegyek már re a színház elő- 11—1 és dél-

(Tudósításunk folytatása a 2. oldalról.)

Felszólal Dalimier volt miniszter

Minden bejelentett interpelláció még el em hangzott, amikor a legsúlyosabban gya- nusításba került Dalimier volt miniszter is zót kért, hogy tisztázza magát. Elmondotta, hogy a bayonnei kötvények ügyében sohasem épített közbe, sőt elutasította Dubarrynak (a Volonté főszerkesztőjének) erre irányuló kéré- ét. Később azonban a kereskedelmi miniszter átiratára jóhiszeműleg adta ki a kötvények ajánlásáról szóló levelét. Ez a levele azonban minden közsegi hitelintézetet ajánl, s nem vonatkozik csak a bayonnei hitelintézetre. Durand volt kereskedelmi miniszter viszont gy hírlapi nyilatkozatban azt állítja, hogy őt Dalimier kérte meg a kereskedelmi miniszté- rium szóbanlevő átiratának az elküldésére. (szerkesztőségi megjegyzés).

— Egy dolog van — mondotta végül Da- lmier. — amit a miniszteri tárcánál is többre- vesülök, s ez a barátaim nagyrabecsülése.

Bonnaure párizsi képviselő is föl akart zólalni, aki jogtanácsosa volt Staviskynak, s ülönösen a magyar optások követeléseinek mosón való megszerzésében segédkezett neki. Eyeggett a párizsi bankvilágban is, meg poli- tkailag is összeköttetéseket szerzett Stavisky- nek, sőt még Budapestre is elkíserte őt. Bonnaure szólásra jelentkezését a jobboldal és a kommunisták irtózatos zivajjal fogadták, s a képviselő felszólalása el is veszett a fülsiketítő rajban.

A miniszterelnök belsmeri, hogy Stavisky a rendőrség feljelenté- sei ellenére is pártfogolták.

A nagy zaj között ismét a miniszterelnök zólalt föl, s többi között ezeket mondotta:

— A Stavisky-ügyben legnagyobb hiba az volt, hogy az ellene indított per tárgyalá- sait tizenkilencszer elhalasztották. A rendőrség gazolására meg kell mondanunk, hogy a rendőrség az ügyben ismételtlen felhívta a fi- tyelmet különféle visszás állapotokra, de bizo- tyos gyanusítottak letartóztatását nem lehetett régrehajtani. Ez a helyzet tarthatatlan.

— Az 1925. évben kizárták Staviskyt a tasinókból. Játéktérmekekből és 1931-ben ismét megkapta az engedélyt a játéktérmekek üzeme- rez. Ugyanaz adta vissza, aki annakidején ki- ártta.

Chautemps ezután bejelentette, hogy ujjá- zervezik az igazságszolgáltatást és a rendőr- vret. Bejelentette továbbá, hogy törvényjavas-

Gyógypuder higanymentes zsíros és pattanásos arcbőrhez használja a
FLOREAL pudert

Kapható hattféle színben.

Dobozonként 30—50—90 lelért.

Vezérképviselő: DROGÉRIA „CENTRALA, Oradea. Telefon 6-56.

latot nyújt be, amely kényszeríteni fogja azo- kat, akik azt állítják, hogy Stavisky nem lett öngyilkos, — állításukat bizonyítsák be.

Chautemps végül felszólította a házat, álljon a kormány mögé, hogy a parlamentet és a közerkölcöséget megmentse.

Raynaldy pénzügyminiszter törvényjavas- latot terjesztett be, amely a panamát 1-től 5 évig terjedő börtönnel és 10 ezer frankig ter- jedő pénzbüntetéssel sújtja.

A kamara folyosóján a jobboldaliak fel- indultán tárgyalják, hogy a kormány egy- néhány jelentéktlenebb áldozat hűvösre téte- lével akarja a panama ügyét eltusolni. Eddig Garat bayonnei képviselő az, akit már letar- tóztattak, s Bonnaure a másik képviselő, aki ellen még letartóztatás várható.

Az utcán torlaszokat emeltek s villanyvilágítást rövidzárlattal elszakították a tüntetők.

Míg a képviselőház izgatottan tárgyalta a Stavisky-botrányt, odakinn Párizs rendőr- főnöke sűrű kordonnal vételte körül a parla- ment épületét. A hazafias ifjúság pedig a kor- donon kívül tüntetésre izgatott. A rendőrség gumibotokkal igyekezett szétverni a diáksá- got, de eredménytelenül. A diákok kitépték a fákat körülvevő vaskorlátokat, azokból tornyot raktak s a villamosvezetékekkel összeköttetést teremtve, rövidzárlatot idéztek elő. A rend- őroket, akik a vastornyok szétverésére igye- keztek, a polgárok a házak tetejéről vízzel lo-

csolták, kövel dobálták. Végül lovasrendőrök gázoltak a diákok közé és szétverték a tünte- lőket. Számos sebesülés történt. Az ifjúság visszavonulva, teherautókat borított fel, fákat vágott ki, barrikádokat állított.

150 letartóztatás történt. A sebesültek szá- ma eddig ismeretlen.

A radikális szocialistapárt már előre bizalmat szavazott a kor- mánynak.

Párizsból jelentik: A radikális szocialista párt (a kormány pártja) csütörtökön délután ülést tartott, amelyen követelték, hogy a kor- mány vasszigorral járjon végére a Stavisky- ügynek. Ezuttal már eleve elhatározták, hogy a kormány iránt bizalmat fognak szavazni, ha a bizalmi kérdés fölvetődik.

Stavisky vagyona semmi!

Párizsból jelentik: A L'Intransigeant ki- kutatta Stavisky vagyoni helyzetét és meglepő eredményre jutott. A „század legnagyobb szél- hámosa” aránylag koldusszegényen halt meg. Barátai, munkatársai óriási összegeket emesz- tettek fel, úgyszintén pazar ajándékai. Felesé- gének havonta 100 ezer frankot adott s ő maga is naponta 10 ezer frankot élt fel, úgyhogy hatalmas panamai összegéből alig maradt né- hány ezer frank és némi ékszer.

Mások úgy magyarázzák ezt a szegénysé- get, hogy az csak látszat. Stavisky külföldi bankokban helyezett el olyan betéteket, ame- lyek igen nagy összegekre rugnak.

Péntekre virradó egész éjjel tartottak a tüntetések

Párizsból jelentik: A csütörtök éjszakai tüntetések miatt 700 letartóztatás történt. A nagyszámú sebesültek között többszáz rendőr is van, akik többé-kevésbé súlyosan sebesültek.

A tüntetések különben egész éjszaka tar- tottak. 1200 rendőrt vezényeltek ki a tüntetők szétverésére, de azok ismételtlen és más-más helyeken újra kezdték a zavargást. A rendet csak a hajnali órákban lehetett helyreállítani

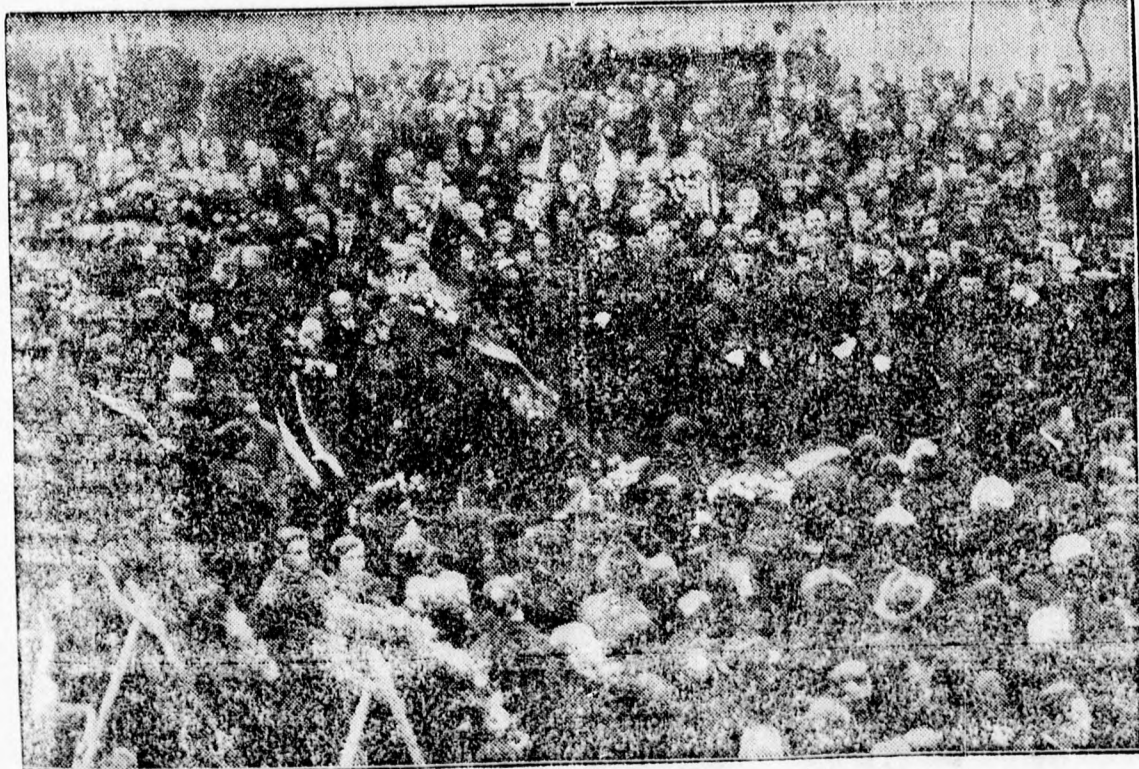
A kamara előtt újra, meg újra „le a rab- lókkal”, „le a tolvajokkal” kiáltások hangzottak. A tüntetések során néhány jobboldali újságíró is megsérült. A rendőrség petárdákat és más robbanóanyagokat dobott a tömeg közé, ami csak még jobban fokozta a zűrzavart. Egyes helyeken a tüntetőket is igénybevétték, akik hatalmas vizsugarakat zúdítottak a zavargók- ra. A tüntetők több helyen tüzet raktak az ut- ca közepén, megakadályozva ezzel a forgal- mat. A St. Germain köruton valóságos utcai ütközet fejlődött ki. A tömeg asztal- és szék- lábakkal, kitépelt kerítésekkel támadt a rend- őrségre. A környékbeli kávéházak a tüntetés szétverése után szétszórt csatatér képét mutat- ták.

Ugyanakkor több vidéki városban is tün- tetések voltak. Így Lyonban az Action Fran- çaise hívei zavarogtak.

Chautempsnek a kamarában csütörtökön elmondott beszéde politikai körökben jó ha- tást keltett. Nagyban hozzájárult a beszéd a parlamenti légkör enyhüléséhez. Biztosra ve- szik, hogy a péntek délután felvetendő bizal- mi kérdésnél a kormány nagy többséget fog kapni.

A nők kincse

A dr. Szentpeteriné „AZ EN SZAKÁCS- KÖNYVEM” című szakácsművészeti könyv IV. kiadású 1000 oldal terjedelemben A leg- nagyobb és legteljesebb szakácsművészeti könyv. 1000 darab recepten közli a modern szakácsművészet termékeinek leírását. Levesek, sülték, teszták, befőttek stb. készítése. A le- írás olyan házias, hogy aki eddig soha sem főzött, az is tud általa főzni és jó eteleket ké- szíteni. A Szakácskönyv ára: 125 le. Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályában és Füssy József könyvke- reskedőnél, Turda.

Az oszeji bányakatasztrófa áldozatainak temetése.

Az addig felszínre hozott tizenhárom bányamunkást hétfőn temették el megren- dítő ünnepélyességgel. Ezekre men- tőmeg kísérte az áldozatok koporsóját. A bánya mélyében maradt száznegyvennégy áldozat holttestét meg nem sikerült meg- közelíteni.

Látogatás egy fantasztikus városban

— Ahol a nagy filmek készülnek —

Európa legnagyobb filmgyára, a legnagyobb német filmvállalat: az UFA Berlintől délnyugatra polgári nyaralótelep közepén fekszik, a Neubabelsbergi 530.000 négyszögletes területen. Katalógusokból tudjuk, hogy dombokkal, szeszélyes földalakulatokkal, országutakkal, apró facsoportokkal van benépesítve ez a hatalmas térség, hogy a felvételekhez minden tájalakulatot megtalálhassanak benne. De ennek a tarka és változatos kis országnak kívülről semmi jele nincsen. Mintha valami közepes német vegyészeti gyár telepére érkezünk be, néhány kockaalakú, sima, piroségla épület vesz minket először körül. Nagy, modern fémajtós raktárak, barátságos kis, csupa üvegkafintok, japáni tarkaságu függönyökkel. Ki hinné el így elsőre, hogy összesen 62 épülete, 250 fürdő és öltözőszobája van itt a filmgyárnak, s csak a kábelvezetéke annyi, hogy Drezdáig telne belőle, az aszfaltozott utak hossza pedig nagyobb, mint Berlin leghosszabb utcája, a Friedrichstrasse. Van eset, hogy ezer reflektor dolgozik hátul a felvételeknél s itt künn a főbejárat körül még az egyetlen fényreklám is hiányzik.

Ahol az állat- és növényfilmek készülnek.

Először az állat- s növényfelvételek egyik épületébe vezetnek minket, ahol *Junghaus* mester dolgozik most, a neves állat- és növényfilmkészítő. Gágogó ludak, kacskák állnak éppen az asztal nagyságu dobogón elvakultan, szinte benne a reflektor torkában. Valami piaci jelenet készülhet. S milyen egyszerű türelemjátékká csökkent itt az annyiszor megcsodált állatidomlás. Ezek a szegény libák és kacskák éppen olyan buták és idétlenek itt, mint künn a civiléletben. Napokig tartó türelmes ismételtetéssel és várakozással kell kivadászni a sok mozdulat közül azt a néhányat, amelyből aztán olyan meglepő dolgokat lehet összekopirozni a vászonra. Azok az apró majmok és farkaskutyák, amelyek ott szoronganak ketrecekben a szűk és zsúfolt atelier sötétjében, bizonyára nem adnak annyi munkát *Junghaus* mesternek, aki különben egy fekete függőnyt is meglebbent maga mögött nekünk. És bemutatja, hogyan készíti ő a növények fejlődéséről szóló oktató felvételeket. Mert ebben a meleg atmoszférában a kutyák, libák, majmok, kacskák mellett mingyárt ott tenyészik a mester keze alatt egy csomó furcsa növény is, fokozott fényhatások alatt párás fülkékbe zárva, mintha ez a száraz iparoskölsejű ember az egész növény- és állatvilágnak egyszerre akarna parancsolni.

Bécsből Kinába, Nagy Frigyesről Charbinig egy perc alatt.

Aztán a telep tulsó végére vetődünk, egy furcsa utcába. Csupa egyemeletes rokokó és empire házacskákból áll az utca, a bécsi és postdami polgárpaloták keverékéből. Annyira nem kulisszaifü, annyira valóságos itt minden, az erkélyek, boltok, cégtáblák, a házfalak kissé kopott, szürke és sárga festése, hogyha arányuk nem volna egy csöppet kisebb a rendszertől, el se hinnék, hogy itt nem élnek emberek s ezeknek az utcatoroknak nincsen háta.

— Ki emlékszik még a „Táncol a kongresszus” című filmre? — szólal meg kísérem, *Opitz*, az UFA sajtóosztályának külföldi propagandafőnöke. — hát látják kérem, itt vonult el a kongresszusi diadalmenet a fiatal cár előtt, ahogy azt a filmen látták... De ebben az utcában fog lejátszódni részben az új történelmi filmünk is, amely *Dressauerről*. Nagy Frigyes egyik tábornokáról szól, annak számára is itt gondoskodtunk horthi házakról.

— Vigyázat kérem, már Kinában vagyunk, Charbinban. — figyelmeztet minket egyszer csak *Opitz* úr. És csakugyan, ahogy az utca elfordult előttünk, a világ másik végére szédültünk, a mandzsuri Charbin egyik fő-

utcajára. A sarkon álló, félig lementszett jezsuita templom homlokzata mind a kétféle szolgál, már a régi bécsi filmbe is beleillik, éppen úgy, mint az új mandzsuri film drámába. Hogy mennyire maga a valóság ez a másik színtér is, bizonyítja az, hogy nem is lépi meg az embert. Az álomszerű pagodák helyett, amiket várnánk, szibériai izü, kicsit oroszos fabazárok, félemelet magasságu, düledő tornácokkal, cifra kínai tetőkkel. Orosz, német, angol felirások díszlenek a butikokon, a tűzfalakra meg akkora kinálírású plakátok vannak festve, hogy az ember nem győzi szemmel követni őket. Egy zártudvaru kínai templom előtt is elmegyünk. Szemben a tér tulsó sarkából megpillantjuk a Charbinba kiküldött népszövetségi bizottság kis oszlopos fehér palotáját, megszólalásig úgy, ahogy az angol képes újságok közölték. Mellette ott áll az orosz-ázsiai bank kétemeletes sárga palotája. A városi vízvezeték rozsdás, ócska vastartánya, az összlevödözött házszor, a régi ókínai kapuhoz vezető palánkok, sok-sok kínai plakáttal, kenőcs-, cipőkrém- és gyapjareklámmal, a villanyhuzalok, amelyekre 60.000 méter drótot használtak el, mind annyira tökéletesek, hűek és köznapiak, hogy az embernek nem marad kielégítetlenül illuziója. Pedig az mindössze egy filmhez készült, a *Menekülők* címűhöz, amely a Népszövetség oltalma alá került mandzsuri menekülők tragédiáját adja elő s 250 igazi kínai családot szerződtek hozzá hat hétre az amszterdami kikötőből.

Van ennek a Charbin-filmnek egy jelentése, amelyhez Berlin egyik egész teherpályaudvarát kibérelték és 900 vagonot festettek át orosz és kínai felirásokkal a felvételek idejére. Közben szegény amszterdami kínaiak annyira megszerették a berlini állapotot, hogy az itteni képviselőkhöz fordultak, hogy szerezzen nekik ide letelepedési engedélyt, mert ők itt akarnak lakni Amszterdam helyett. A konzul nagynehezen tudta csak nekik megmagyarázni, hogy itt nem készülnek örökké kínai filmek.

Mandzsúria után egy darab Spanyolország, aztán a londoni Savoy palotája.

Már esteledik, mikor Mandzsuriát elhagyva az öreg kínai kapun, egy salakhegyen és egy kis hidon át apró spanyol városrészbe jutunk. Hét éve itt áll már, hét éve idezi zezugos házaival, két sikátorával Andaluziát. Az idén ki is bővítették három épülettel. Ez az UFA saját külön, állandó Spanyolországa.

Jó négy percnire mögötte most egy egész modern európai utca épült fel. Francia és angol cégtáblák sorakoznak rajta egyenesen, ügylátszik egyszerre több film háttérének kombinálták. Egyik oldalán a mellékutcában pedig ott áll egy most készülő filmhez, London

világhírű öreg szállójának, a Savoy-nak há másolata. Legalább 15-20 reflektor fényében fürdik most. Csupa ezüstrezgés, csupa hideg csillogás a portréja. Előtte a sötétben autópark sorakozik, ott áll már a gumibotos londoni rendőr, a másik oldalon meg London egyik híres régiségüzletében elegáns cilinderes urak, belépős hölgyek gyülekeznek az angol felső tízezerből, míg *Reinhold Schünzel*, a híres rendező nem kiabál nekik, hogy kezdődik a nem nyul le a háztetőről egyik reflektor kávéje, hogy megvilágítsa őket.

Kuthe von Nagy játsza itt a főszerepet német és francia változatban egyszerre — mondja kísérem, mingyárt át is vezet minket az új hangosfilmfelvétel műterembe, ahol éppen most próbál *Nagy Kató*. Az UFA egyik új büszkesége ez az ablaktalan, sima roppant épülettömb, három kéményóriás összetételének látszó sivár alkotás, kettős, légtéres falaival oly tökéletesen szigetel el minden hangot, hogy a tetejétől 10 méter magasságban elszálló repülőgépjengését sem lehet benn meghallani. Nagy elektromos szellőztetőkészülékek előtt kis kulisszából készült szoba közepén találjuk meg *Nagy Katót*, a gyár magyar büszkeségét. Kifestett arccal, kitágult szemmel áll elénk, örömmel üdvözlöi honfitársait. Elmondja, mennyi dolga van most, mennyire nem ér rá pihenni. Meg is éljenzi a kirándulótársaság, aztán tovább megyünk a szomszédos atelierbe, ahol egy teljes park tárul elénk tóval, kasiro-

BÁLINT VILMOS

A DÜSGAZDAG

BIBLIAI SZINJATÉK, 4 KEPBEN

Ára füzve 15 Lei.

(Az előadási jog 3 példány megvételéhez van köve.)

KAPHATÓ:

AZ ERDELYI LAPOK KONYVOSZTALYANAL

zött pázsittal ugyanehhez a filmhez. Gumicsizmas, öreg kertész cuppog a tó vizében és lapáttal tisztítja, mintha igazi hinár volna benne.

A kétmilliómárkás új film műhelyében.

Egy, még ennél is hatalmasabb hangos filmfelvétel műhelyben meg az ideai technikai filmkészítő titkaiba pillantunk bele. Akkor a páncélelőműhely áll ennek a hodálynak a közepén, mintha valami dreadnaught páncéltornya volna. Egy mérnökéről szól a fantasztikus film, aki atomrobbantással oldja meg az aranycsinálás titkát. Összesen 2 millió márkát fektettek bele. Lübedben kibérelték a világ legnagyobb luxusyachtját és Afrikában is csináltak felvételeket hozzá.

Mindezt olyan szerényen, egyszerűen mondja el nekünk *Opitz* úr, úgy magyarázza el a három világrészre terjedő csodákat, mintha apró, mindennapi dolgokról volna szó. Ez a keresztény filmvállalkozás az új német birodalomban nagy erővel dolgozik és egész csomó olyan filmet készít, amelyből a külföld igazán megismerheti az új Németország lelkét és egész gondolatvilágát.

9. Gy.

PAPINI LEGSZEBB MŰVEI

Krisztus története (egészvászonkötés) 90 lei
Szent Ágoston (füzve) 150 lei
Góg (szép amatorkötés) 80 lei

és 10 lei portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II 5.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **Perédi György**

Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint még ködös idő várható, mérsékelt délnyugati szellel.

Halálozás. Mely részvétellel értesülünk, hogy özv. Benedekfalvi Kiszely Albertné született Alsóviszokai Gerlóczy Margit csütörtökön délben Budapesten 65 éves korában meghalt. Az elhunyt Gerlóczy Károly, Budapest főpolgármesterének leánya és dr. Kiszely Pál mezőkövesdi főjegyző édesanyja volt. A hirtelen halálestet több előkelő családot borított gyászba, köztük Horváth Arpád nagyváradi bankigazgató családját is, akinek leánya dr. Kiszely Pál felesége.

Kunszentmártonról jelentik: Kuna P. András, aki a kunszentmártoni választói kerületet négy cikluson át képviselte, szerdán tüdőgyulladásban megbetegedett s péntekre virradó éjszaka szívgyengeség következtében meghalt.

Mária királyné emlékiratai. Bécsből jelentik: A legközelebbi időben érdekes könyv jelenik meg a könyvpiacra. Mária özvegy román anyakirályné most rendezte memoárjait s a háromkötetes mű kiadásáról angol és amerikai könyvkiadóvállalatokkal már megindultak a tárgyalások. Mária királyné, aki jelenleg a Bécs melletti Mödlingen tartózkodik leányánál Heana hercegnőnél, Halburg Antal főherceg feleségénél, tegnap magához kérte Rotter főkonzult, irodalmi tanácsadóját és felhatalmazta, hogy a beérkező ajánlatok közül válassza ki a legelőnyösebbet. A háromkötetes mű, német nyelven jelenik meg először, bár már elkészült az angol kézirat is. A memoár iránt igen nagy az érdeklődés, mert úgy hírlírik, hogy az özvegy királyné nagyanyjáról, néhai Viktóra angol királynőről eddig még ismeretlen részleteket írt meg. Hosszú fejezetben foglalkozik a mű a háborúelőtti Németországgal és Vilmos császár személyével is. A memoárt gazdag képi illusztrációk díszítik.

Kifosztották és meggyilkolták egy külföldről hazatérő hölgyet a timisoara—bucuresti vonaton. Timisoara. Saját tud. Vagy két hónapja már, hogy a timisoara—bucuresti vasutvonal mentén, Lugoj közelében egy nő hullájára bukkantak. Sikerült megállapítani, hogy a halott Skolnik Bella Cetatea-Albára való nő, aki hosszabb franciaországi tartózkodás után most volt hazatérőben. Egyebet azonban nem lehetett megállapítani s így még az is rejtély volt, vajjon balacet áldozata-e a nő, vagy pedig esetleg öngyilkos volt. A rejtély azonban most már, legalább némileg tisztázódott. A hatóságok véleménye szerint ugyanis határozottan bűnténynek esett áldozatul Skolnik Bella. A lugoji rendőrséghez értesítést küldtek a párizsi hatóságok, hogy megállapították, hogy a hölgy jelentős pénzeszeggel indult el Franciaországból és egyben sok poggyászt is vitt magával. Így aztán bizonyos, hogy a nőt kifosztották. A hulla felfedezése alkalmával semmiféle pénz nem került elő s a vonatban sem maradt valamelyes gazdátlan poggyász. Az a feltevés alakult ki, hogy a nőt a vonatban megtámadták, kifosztották s aztán kidobták a pályatestre. A tettesek végül a poggyászat is magukkal vitték. Ha elkésve is, ilyen irányban indították most meg a lugoji hatóságok a nyomozást.

Sporteredmények. Le-Havre. A Kispeszt az AC Havretől 5:2 (2:2) arányban vereséget szenvedett. — Bologna: A budai „11” az FC Bolognával szemben 1:1 döntetlent ért el. A budai „11”-nek ez az utolsó turamerikázása. Az eredmény igen jó.

Meghalt Mihali Tivadar. Csütörtökön este Clujon meghalt az erdélyi románság egyik legtekintélyesebb embere, Mihali Tivadar 79 éves korában, 1855-ben született szolnokdobokamegyei Pristop községben. A középiskolát Baia-Maren, az egyetemet Clujon végezte. 1884-ben Dejen ügyvédi irodát nyitott és ugyanott megalapította a Somesana pénzügyintézetet, amelynek igazgatója volt. 1890-ben a román nemzeti párt végrehajtó komitéjének lett tagja. Résztvett a híres „Memorandum” szerkesztésében s tagja volt annak a küldöttségnek is, amelyik azt Bécsbe vitte. Ezért akkor kétévi államfogházra is ítélték s ebből egy és negyedévet ki is töltött Vácon (1894—1895-ben). Az erdélyi román politikai aktivitás kezdetével 1905-ben Honda-Mare képviselőjévé választották s ezt a kerületet egészen 1918-ig képviselte. Budapesten hosszabb időn át volt a nemzetiségi képviselők klubjának elnöke. 1906-ban az erdélyi román nemzeti párt elnökévé választották. Az egyesülés után Soinoc-Dobocza megye prefektusa lett (1920—1922), később képviselő s az egységesítő bizottság elnöke. 1928-ban Cluj prymarja volt. Szombaton temetik a hazsongárdi temetőbe az őt megillető pompával.

Két embert lelőttek a szerb határőrök. Belgrádból jelentik: Kotor zalamegyei határközség közelében jugoszláv csendőrök megállásra szollítottak fel két férfit, akik csomaggal megterhelten igyekeztek a magyar határ felé. A két férfi a felszólításra futni kezdett, amire a csendőrök lövést adtak le. Mindkettő holtan terült el a földön. Semmi okmány nem volt náluk s így személyazonosságukat nem lehetett megállapítani. Bizonyára csempészek voltak, mert a csomagok csempészárukat tartalmazták.

Bognárné még álmomban lőtte agyon az urát. Budapestről jelentik: Az alagi férjgyilkos hentesmesterné, Bognár Istvánné bűnügyében nagyfontosságú volt a gyilkos asszony hazudozásával szemben a törvényszéki orvosszakértői vélemény. Ennek kellett megállapítani azt, hogy: megmérgezte-e előbb az asszony a férjét, továbbá, hogy dulakodás közben vagy álmában lőtte-e halántékán az asszony a férjét. A budapesti bonctani intézetben boncolták fel a gödi állomás pöcegödőrében megtalált fejet, az egyik lábat és a kart. A boncolást megelőzően összegyűlt a Bognár-család valamennyi tagja, a bonctani intézet egyik termében, hogy agnoszkálják a levágott fejet. A gyilkos asszony nővérén kívül valamennyien — még a 14 éves Bognár Pista is — felismerte a boncolásra kerülő fejben Bognár fejét. Az agnoszkálásról jegyzőkönyvet vettek fel, majd Kenyeres Balázs dr., Wittich Antal dr. és Tóth Pál László dr. törvényszéki orvosok felboncolták a fejet. A boncolás szenzációs eredménnyel végződött. Az orvosok megállapították, hogy Bognárné — miután feldarabolta férjét — fejét el akarta égetni a takaréktűzhelyen. Ezt bizonyítja a fej baloldali részén talált tenyérnagyságú perzselt rész. Amikor azonban a fej nem ment keresztül a karikán, kalapáccsal és husklopfolóval széjjel akarta törni, vagy lapítani. Az orvosok két golyót találtak a koponyában, ugynevezett fardart golyókat, amelynek kimenneteli nyílása nem volt. A boncoló orvosok szerint a két lövés mély álmomban érte Bognárt és mind a kettő halálos volt. Megállapította a boncolás azt is, hogy előzetesen nem adott mérget az ördögi asszony férjének, de nem várta be, amíg a test kihül, hanem jóformán még élve kezdte meg a szétdarabolási műveletet, amit a kínban szorosan összefogott öklől és a vágási felületekben az idegek, stb. összezsugorodottsága igazolt. A szörnyű asszony beismerte, hogy el akarta égetni férje fejét, de nem fért be a kályha nyíláson s ezért akarta összetörni, de nem sikerült. Bognár hulláját most már teljesen összeállították s rövidesen sor kerülhet a temetésre is, de előbb még gipszöntvényt készítenek minden testrészeiről.

FILMPALACE

Szombat, vasárnap

Csókra váraz asszony

Főszerepben: Gustav Fröhlich,
 Jarmilla Novotna.

5-kor óráig helyárak!
 Csokrák az egész Miska Manal

NOBEL-DIJAS REGÉNYEK

Sigríd Undset: Koszoru,
 füzve Lei 144
 Sigríd Undset: Asszony,
 füzve Lei 144
 és 10 lei portó.

Kapható
 az ERDÉLYI LAPOK könyvosztályánál

Elítélt kommunisták. A múlt évben Satu-Maren huszonhat fiatalember elhatározta, hogy kivándorolnak Palesztinába és hogy munkakönyvhöz juthassanak, olcsó bérért munkát vállaltak az oradeai vagongyárban. A gyárban azonban kommunista propagandát fejtek ki és az internacionaleit énekeltek. Egyik társuk, Weisz Miklós, az oradeai Dacia kávéház volt tulajdonosának 25 éves fia a kommunista internacionale dallamára lázító tartalmú szöveget írt. Ezt a szöveget aztán lépten-nyomon énekeltek. A rendőrség végül is letartóztatta valamennyit. A satu-marei törvényszék Weiner Izraelt négyhónapi elzárásra és ezer lei pénzbüntetésre, Izrael Mirjámot és Weisz Miklóst pedig három-három hónapi fogházra és 500 lei pénzbüntetésre ítélte. Az oradeai tábla pénteken helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Az ítélet jogerős. — A Dolgozók Blokkjának marghitai (Bihor m.) tagozata az 1932 december 13-iki országos választások alkalmával kommunista röpiiratokat bocsátott ki, amelyben többek között ezek a kitételek is szerepeltek: „le a csendőrterrorral”, „le a kapitalista társadalommal”, „éljen a kommunista-párt!” stb. Az ügyesség ezért az államrend felforgatására irányuló bűncselekménnyel vádolta a röpiirat szerzőit és terjesztőit. A vádlottak a következők: Kertész Imre marghitai kereskedő, Leihmann Dávid szabó, Petrai Sámuel, Bodor Iván, id. Tóth Imre, Konez József, Szücs Imre, Medve György, Herbák Mihály, Kiss Sándor, ifj. Tóth Imre, Sós Imre, Nagy Illés, Öry Áron és Weisz Pál földművelők, összesen tizenhatan. A vádlottak a vizsgálóbíró előtt beismerték a röpiirat szerzőségét. Kertészt és Szücsöt azonnal letartóztatták és a vizsgálati fogság idejére a karánsebesi gyűjtőtáborba internálták. Az ügyet pénteken tárgyalta az oradeai törvényszék. Itt a vádlottak kijelentették, hogy a röpiirat szerzőségét soha nem vállalták magukra és így a vizsgálóbíró előtt felvett jegyzőkönyv, hamis. Leihmann Dávid szabó kijelentette, hogy nem vett részt ugyan a röpiirat szerkesztésében, de annak tartalmával azonosítja magát. A tanúk egyértelműleg csak azt vallották, hogy nem tudnak semmiről semmit. A bíróság a vádlottakat egyenként négy-négy hónapi fogházra és 3000—3000 lei pénzbüntetésre ítélte. A vádlottak és az ügyész fellebbeztek.

Bigamiáért letartóztatott gyógyszerész. Budapestről jelentik: Lang Lajos gyógyszerész első feleségének halála után, 1930-ban feleségül vette egy nyugalmazott tábornok leányát Garay Erzsébetet és hozományából patikát bérelt. A bérletet azonban fel kellett hagynia s az asszony a szüleivel költözött Pesterzsébetre, ahová férje Pestről hetenként kilátogatott szombattól hétfőig. A látogatások egyszerre elmaradtak. Hónapok mulva az asszony a rendőrségi bejelentő útján megtalálta férje lakását, ahol új asszonnyal találkozott, Mandek Margittal, egy tatatóvárosi szabó leányával, aki elmondta, hogy a gyógyszerész felmutatta első feleségének halotti bizonyítványát s arra eskették őket össze, de elhallgatta második házasságát, amelyben válóperről még szó sem volt. Garay Erzsébet, az elhagyott feleség, bigamiáért feljelentette férjét, akit a vizsgálóbíró pénteken délelőtt letartóztatta. A gyógyszerész azzal próbált védekezni, hogy a tábornok 25 ezer pengő hozományt ígért, de csak 2500 pengőt kapott meg.

Zürichi zárlat. Párizs 2023 egyenység, London 1685, Newyork 330 háromnegyed, Brüsszel 71.80, Milánó 27.10, Madrid 42.00, Amszterdam 207.60, Berlin 122.80, Bécs 72.80, (57.75), Prága 15.34, Varsó 58.05, Belgrád 700, Bucuresti 305.

VEI
 90 lei
 50 lei
 80 lei
 yánál.

A főmérnök nyolc év alatt sem készült el egy fordítással. Targu-Mures. Saját tud. Még 1925. évben, tehát nyolc évvel ezelőtt történt, hogy a város tanácsa megbízta Cioran N. városi mérnököt a város víz- és csatornázási szabályrendeletének románnyelvre való lefordításával, aki előlegül fel is vett 5000 leit. Telt az idő, a város életében egymást váltogatták a polgármesterek és tanácsok és feledésbe ment a fordítás ügye is, míg most a törvényszék kérte, majd megsürgette a románnyelvre víz- és csatornázási szabályrendeletet. És így súlt ki, hogy a városi mérnök nyolc év alatt sem készült el a fordítással. A legutóbbi tanácsülés dr. Bernády György indítványára megvonta a megbízást Cioran mérnöktől, egyben kötelezte a már felvett 5000 lei azonnali visszafizetésére és intézkedett, hogy a fordítás a törvényszék számára hivatalból készíttessék el.

KOMOL Párisi hajfestőszer
a legjobb, legbiztosabb, legtartósabb, ára: 100 lei.
Farkas, «APOLLO»-drogéria
Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 7.
Fodrászoknak, viszonteladoknak, engedmény.

Magyar borbélymester a borotváló világrekorder. Muraszombathból érkezett jelentések szerint Piray József ottani magyar borbély felállította a borotválás új világrekordját. Piray mester vendégét nem több mint tizenegy másodperc alatt borotválta meg.

Általános katonakötelezettség Inidában. Az indiai törvényhozás kedden elfogadta az általános katonai kötelezettség bevezetéséről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat harmadik olvasása alkalmából a parlament körül nagyobb tömeg gyűlt össze és a parlament épületében is szokatlan élénkség uralkodott. A nagy tömeg lelkeseréssel ünnepelte az általános katonai szolgálat bevezetésének elrendelését. A törvény valamennyi tizenkilenc-huszonegy év közötti indiai férfiállampolgárra vonatkozik.

Debrecennek nincs gondja többé a világításal. Jelenítettük, hogy Debrecenben a Sámsoni-uton, mély furásból 1200 méterről 65 fokos gázokkal átítatott gyógyhatású melegvizet tört fel. Az új hőforrás fantasztikus alakokat rajzol gőzből a féli égre, messzire szállnak a szürke, vasos, fellegek, amelyek a civisváros nagy öröme az azt jelentik, hogy Debrecennek nincs több gondja gázra: a három évvel ezelőtti furt első kut, amely vízzel az uszodát és a különböző gyógyító intézeteket látta el, körülbelül a város gázszükségletének felét fedezte s az eddigi számítások szerint ebből a második furásból feltörő földgáz elegendő lesz ahhoz, hogy az első kuttal együtt teljesen ellássa Debrecen városát. Érdekes, hogy most is Pávay-Vajna főgeológusnak volt igaza. Mert a második furás helyének kijelölése körül éles harc folyt a város vezetősége és Pávay-Vajna főgeológus között. A városi urak azt akarták, hogy a gyógyszálló és a fürdő közelében furják meg a földet, viszont Pávay-Vajna kijelentette, hogy a Sámsoni-uton van csak alkalmas hely, egyedül, itt olyanok a földgyűrődések, amelyekből kiadós melegvizforrást és gázkutat kaphat Debrecen. Így is történt. A furás sikerült és még az előirányzott 220.000 pengő költséget sem fogyasztották el. Nagyon hasznosnak mutatkozott a víz feltörésénél Falter Gusztáv főmérnöknek, a furási munkálatok vezetőjének ötletes szerkezete, amellyel szabályozni lehet a feltörő víz- és gáz sebességét. Ez a szerkezet kitűnően bevált és így a debreceni kutnál nem kell tartani attól, ami a karegi mélyfúrás balsikerét okozta, hogy a kitoró víz és gáz eltömte a forrás nyílását. Ma reggel már felszedték az 1200 méter mély furás csövét. Egyidejűleg a debreceni gázművek mérnökei is megkezdtek munkájukat, amelynek célja, hogy szétválasszák a feltörő melegvizet és a feltörő gázt s a gázt azonnal a világítási hálózatba vezessék. Egyidejűleg megkezdtek a gáznak és a víznek elemzését is. Máris megállapították, hogy a földgáz héliumot tartalmaz, amely nemcsak gáznak számít.

A sztratoszféra ikrek.

Piccard Ágoston és Jean ikerestvérek, ez év január 28-án ünneplik ötvenedik születésnapjukat. Mind a ketten a sztratoszféra problémájával foglalkoznak és eddig már korszakalkotó eredményeket értek el. Piccard Ágoston jelenleg Belgiumban, Piccard Jean pedig az Amerikai Egyesült Államokban lakik. Róluk készült eredeti felvételünknek ezt a címet is adhatnánk: „Ketten együttvéve keréken százévesek”.

Egy év és nyolc hónap a mostoha fia meggyilkolásáért. Tg.-Săucea. Saját tud. Lőrinc József lungai gazdaember a múlt év októberében a vagyon feletti civakodás hevében fejével agyonütötte Zsigmond György nevű 21 éves mostoha fiát. A gyilkos mostohaapát a Szt.-Gheorghiei törvényszék, tekintetbe véve az első felindulást, egy év és nyolchónapi börtönre ítélte, míg feleségét teljesen felmentette a bűnrészesség vádjától.

ÁLLATKERT. — Melyik a legkülönösebb állatuk, felügyelő ur?
— A kacagó hiéna.
— Hogy-hogy?
— Na, hallja, ha ilyen koszt és bánásmód mellett van még kedve kacagni.

Nagy vasúti katasztrófa Oroszországban. Varsóból jelentik: Kerülőúton érkezett moszkvai jelentés szerint Stalingrádban rendkívül súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Egy tehervonat, amely vasat szállított, összeütközött egy személyvonattal. Mindkét vonat mozdonya, valamint a személyvonat legtöbb kocsija pozdoriává tört. Az össze nem tört kocsik kiskiklottak és lezuhantak a magas töltésről. A halottak számát nem lehet tudni, mert a szovjet hatóságok szigorúan titokban tartják a szerencsétlenséget és a lapoknak sem szabad egyetlen sort sem írni róla. Egybehangzó jelentések szerint háromszáznál több halottal kell számolni.

A japán hadügyminiszter vívógépemberével.

Araki japán hadügyminiszter országának egyik legérdekesebb embere. Egyszerű közkatona sorból küzdötte fel magát a tábornokságig és a miniszteri székig és mielőtt napi munkáját megkezdene, minden reggel versenyt vív egy emberalakú gépszerkezettel, amely kitűnően forgatja a rövid-lándzsát. Araki hadügyminiszter jelenleg tüdőgyulladásban súlyos betegnek fekszik.

A bűnös, sóbánya rabságot kért, hogy vezekljen. Targu-Mures. Saját tud. Érdekes, mondhatni páratlanul álló eset pergett le a targu-muresi törvényszék előtt, egy tolvajbanda ügyében hozott ítélet kihirdetése alkalmával. Müller Jánost és Sipos Albertet a bíróság több befőtéses lopás miatt 3-3 évi börtönre, míg másik két társukat Paulik Lajost és Veres Domokost 8-8 havi börtönre ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, ellenben Müller János, a bandavezér büntetésének súlyosbítását kérte a bíróságtól, mert — amint kijelentette — vezekelni akar és ezért büntetésének sóbányarabságra való átváltoztatását kéri. A bíróság helyet adott Müller kérésének és a három évi börtönt — három évi sóbányarabságra változtatta át.

Bor helyett dohánypácot ivott Vay Artur gróf és két vendége. Miskolc. Saját tud. Súlyos baleset történt Vay Artur gróf abaujmezei birtokán. A gróf Felsővadász községbeli kastélyában kisebb társaság gyűlt össze. Köztük volt Huszár Károly báró és Szentimrey Pál báró, akik ugyancsak abaujmezei földbirtokosok. Vacora után a gróf pincéjéből egy régi boros üveget hoztak fel. Kinyitották és a tartalmából a társaság mintegy fél üveggel megivott. Vay Artur gróf és két vendége néhány perc múlva rosszul lettek. Ekkor megvizsgálták az üveg tartalmát és látták, hogy a boros palackokban nem vörös bor volt, hanem valami keserű ízű barna folyadék. A vendégek rosszullete egyre fokozódott, úgy hogy orvost kellett hívni. A község orvososa első segítséget nyújtott és telefonált a miskolci mentőkért. Arra gyanakodtak, hogy a Ratinol nevű patkánymérget tartalmazó üveg keveredhetett a boros palackok közé és ebből ittak véletlenül a gróf és vendégei. A három beteget beszállították a miskolci közkórházba, ahol megállapították, hogy dohánypác volt a boros üvegben. Az izét azért nem érezték eleinte, mert a méreg a hosszú állás miatt az üveg fenekére ülepedett le s éppen ennek köszönhető, hogy súlyosabb baj nem történt. A vizsgálatot megindították, hogyan kerülhetett a dohánypác üveg a gróf pincéjében a borospalackok közé.

Piaci árak:

Oradea. Piaci terményárak: buza 400, rozs 250-260, árpa 190, zab 190-200, szemes tengeri 150, csöves tengeri 100, nullás liszt 700, főzőliszt 600-650, kenyérliszt 400, korpa 140-150 lei. — Húsárak: marha 10-14, borjú 20-24, zsír 32, hár 32, zsírszalonna 28, sertés élősúly kg. 18-20 lei. — A tőzsdén jegyzett árfolyamok: buza 395, árpa 200, rozs 265, zab 200, tengeri 160, nullás liszt 680, kenyérliszt 600, tókmag 620, napraforgómag 315 lei.

Timișoara. A tőzsdén jegyzett árfolyamok a következők: buza 370, új tengeri 150, ó tengeri 200, árpa 180, napraforgó 320, tókmag 600, olajpogácsa 140, heremag 45, liszt 600, lánliszt 140, korpa 125 lei.

Timișoara városi időközi bizottsága a hentesek kérelmére megváltoztatta a husárakat. A sertéshús árát 25 leiről 26 leire emelte. A karaj 29 leiről 30-ra drágult, ugyanígy a zsír is. Változatlanul megmaradt a szalonna 25 leies s a marhabús 17, illetve 12 leies ára.

Satu-Mare. A legutóbbi terménypiac igen élénk. A buza felhozatala feltűnően nagy. Árak: buza 375-385, rozs 210-225 lei.

SPORT

Bíró az Újpestben. Budapestról jelentik: A III. Ker. FC kitűnő balhátvédje, a sokszoros standard magyar válogatott Bíró át-lép az Újpestbe. A III. Ker. FC kártérítésképpen egy újpesti hátvédet, egy fedezetet és egy kisebb összegű pénzt kap. Az Újpest erősen készülődik a tavaszi szezonra. Egy hónapja, hogy megvette Kocsist a cseh Bohemiastól, most pedig Bíró szerzerzte meg. A komplett csapat most a következő: Hori, — Sternberg, Bíró, — Szalay, Szűcs, Seres, — Tamásy, Avar, Jávör, Kocsis, P. Szabó. Olyan klasszis játékosok, mint Dudás, Pusztai, Kis, Déri stb. a tartalékos csapatba kerülnek. A védelem (a két bekk és a három half) éppen vasárnap Frankfurtban fogja képviselni a magyar színeket. Avar is bekerült volna a válogatottba (és vele együtt Tamásy), ha nem sérült. Mindenesetre megállapíthatjuk, hogy ezek után az Újpest startol tavasszal a legtöbb eséllyel a magyar bajnoki címért.

Prágában megszüntetik a „profil” elnevezést. Prágában vasárnap elfogadták az új bajnoki rendszert, amely ez év szeptemberében lép életbe és lehetővé teszi, hogy professzionista és amatőr csapatok is résztvegyenek az országos bajnokságban. A létszámot tizenkettőben állapították meg s abban részvesz az I. liga eddigi nyolc egyesülete, a második liga első két helyezettje és az amatőrök két legjobbjá. A profi elnevezés megszűnik Csehországban és a játékosokat ezentúl két kategóriába sorozzák, „fizetéses” és „fizetés nélküli” játékosok csoportjába. Az utóbbival ugyan nem sokat érnek el, mert nem az elnevezés a fontos, hanem a lényeg. Aki pénzért állásért, vagy bármilyen más előnyért vagy ellenszolgáltatásért futballozik, az professzionalista, a többi, ha ugyan marad ilyen, az amatőr.

Nemzetközi jégkorongtő mérkőzés Mercurea-Ciucou. Saját tud. A magyarországi BKKE és BTE jégkorongtő csapatainak válogatott mérkőzését készítik elő Bucurestiben, amely alkalommal Románia válogatott jégkorongtő játékosaival veszik fel a versenyt. A magyarországi válogatott bucuresti mérkőzése után Mercurea-Ciucou is felkeresi és két mérkőzést játszik a CSC-vel. A magyar válogatott csapat igen méltányos feltételek mellett kötötte le a mérkőzést a esikiakkal.

Felfüggesztették a CFR ping-pong-szakosztály vezetőségét. Timisoaráról jelentik: Az országos asztali teniszverseny rendezése körül a rendező CFR több ízben szabálysértést követett el. A ping-pong liga emiatt fegyelmi vizsgálatot indít a klub vezetősége ellen és működési jogukat is felfüggesztette a bizottság előtti megjelenésig.

Berkessy és Hiden Párizs válogatottjában. Budapestról jelentik: A Budapest Párizs mérkőzés elé nagy érdeklődéssel tekintenek a magyar fővárosban. Párizs csapatában ugyanis Berkessy, a volt magyar válogatott fedezet és Hiden, az osztrák „csodacsapat” volt kapusa is játszani fog.

Ausztria műkorcsolyázobajnokságai. Bécsből jelentik: Az idei műkorcsolyaverseny nagy meglepetéssel zárult. Fritzi Burger, a sokszoros bajnoknő a harmadik helyen végzett. Eredmények: Nők: 1. Lotte Lausbeck. 2. Grete Lainer. 3. Fritzi Burger. Férfiak: 1. Karl Schäffer. 2. Erdős. 3. Linhardt. A párosbajnokságot biztosan nyerte a Papetz-Zwack-pár.

Szigoru büntetéssel sújtotta a német futballszövetség a Karlsruher FV-t, mert engedett a Nancyban lejátszott mérkőzés során a franciák óhajának és elmulasztotta a „német köszöntést”. A szövetség ezért az 1934. évre eltiltotta a külföldi mérkőzésektől. Az eset miatt az összes badeni kerületi egyesületeket eltiltották a francia csapatokkal való játéktól.

Német tréner szerződtetett a MUSz. Thiele Ottót, az I. Magdeburger Damschwimmklub trénerét a MUSz nélfány hónapra Budapestre szerződtette.

KÖZGAZDASÁG

A termelés lehetőségei

az egész világon régebben megfoghatóak. Még a lebírhatalannak velt amerikai nagy kapitalizmust is vállalkozás-teremtés a valóság mindent magával sodró ereje s ma szorongva figyeljük: mi lesz a kibontakozás? Győze Roosevelt elnök — elgondolásában zseniális, célkitűzéseiben szinte hallatlanul merész — újjáépítő terve, avagy új társadalmi erőforrásoknak kell-e felkardniuk, hogy ismét zavartalan harmóniában olvadjon össze a termelés és a fogyasztás?

Manapság mindenki tisztában van affelől, hogy a jövő társadalomgazdaságában sem az öncélú individualizmusnak, sem pedig a túlságba hajtott állami beavatkozásnak nincs létjogosultsága. Ezt tények igazolják. Amerikában fantasztikus vagyonok váltak egyik napról a másikra semmivé, a gépésítés esodaművei, a tőkehalmozás mammut-intézményei kapcsolódottak ki a gazdasági tevékenység ropant szervezeteiből. Másoldalról viszont Szovjet-Oroszország napról-napra kénytelen — részint gazdasági és társadalmi, részint diplomáciai okokból — olyan engedményeket tenni, amelyek a Lenin-Troekij-féle kommunizmus rendszerével szöges ellentétben állanak.

A túltengő állami beavatkozás gazdasági hátrányait egyébiránt az európai kapitalista államokban is tapasztalhatjuk. Az egész világon általánossá vált elzárkózó kereskedelmi, pénz- és vámpolitika végképpen esődt mondott. A termelés és árucseré szabályozására, a nemzetközi valuták hathatós védelmezésére, a kereskedelmi és fizetési mérlegek egyensúlyának biztosítására képtelenné bizonyult. Ellenben károsít idézett elő a nemzetközi kereskedelemben, halálos csapást mért a belföldi kereskedelemre, az általános életműködés átállítása mellett megdrágította a fogyasztást s katasztrófálisan megbénította a termelést.

Ma már ott tartunk, hogy bár csaknem minden állam szerződéses viszonyban él a többivel, mégis egyre tombol az elkecseregett gazdasági háború és íjesztő arányokban fészkel be magát a népek és nemzetek gazdasági életének minden terén az annyit emlegetett „bizalmi válság”.

Ily viszonyok között a vállalkozási kedv is a fagyponthoz szállt alá. A nagytőke minden megmozdulástól, minden alapítástól visszahúzódik. A kistőke féltékenyen őri rejtekhelyeit s a különben jobb sorsra érdemes kisegyeztencsintésként inkább lemondanak a gyümölcsötözés előnyeiről, semminthogy a termelésben való részvétel legkisebb kockázatát is viseljék. Hitelélet nincs. Vagy ha van is valamelyes batoratlan tapogatózás, — a roppant nehezség árán esetleg megszerzhető hitel drága és bizonytalan. Befektetésekre tehát, amelyek hosszú évek alatt amortizálnának, legkevésbé sem alkalmas.

Mi sem természetesebb, mint hogy a tőkeszegény államok hatványozottan érzik ez állapotok gazdasági „hétesapás”-át.

Mindenképpen igazolt tehát a Rómában székelő Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak az a megállapítása, amely szerint az elmúlt 1933-ik év a gazdasági válság kritikus esztendeje volt. És most — az újev küszöbén önként vetődik fel a kérdés: mit várhatunk ebben az évben?

Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a gazdasági helyzet javulásának rövidesen és okvetlenül be kell következnie. Annyi már is megállapítható — ezt a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal is leszegézi, — hogy a munkanélküliség, legalább is világvizonylatban, lényegesen csökkent. A legtöbb állam ugyanis hatalmas közmunkaprogram megvalósításához fogott s ezáltal új munkalelőhelyeket teremtett a tömegnek számára. Sajnos, a tőkeszegény Románia e téren nem tarthatott lépést a szerencsésebb viszonyok között élő külfölddel, de

nemi fellendülés e téren nálunk is határozottan észlelhető.

A szövetségi szervezkedés ügye világ-szerte hatalmas lendületet vett s hova-tovább nálunk is a termelés és áruértékesítés társadalomgazdasági szempontból legfontosabb szervevé válik.

Az agrárállamok úgyszólván kivétel nélkül igyekeznek megtalálni a gazdasági társadalom szanalásának lehetséges útjait s úgy hisszük: ez a fontos kérdés Romániában is végre olyan megoldáshoz jut, amely az adós és hitelező érdekeivel komolyan számot vet.

A Nemzetközi Gabonatanács a búzatermelő államok kivételi kontingensének egyezményes megállapításával legalábbis annyit elért, hogy a dumping-törékvécek méregfogát kihúzta s bizonyos rendszert létesített a nemzetközi gabonakereskedelemben.

Ami az általános kereskedelmi életet illeti, — igen nagy jelentőségű Románia királynak ismeretessé vált nyilatkozata, amely szerint „külső kereskedelmi forgalom nélkül a gazdasági egyensúly fenntartása legalább is bajos”. Ez százszázalékig igaz s egyben útmutatás is a kormányzat gazdaságpolitikájára számára. Az akadályok: valutakorlátozások, kontingentálások és egyéb bilincsek nyugtától fel kell szabadítani a kereskedelmet, hogy természetes hivatását teljesíthesse. Ily célkitűzésű új internacionális kereskedelmi politikára kilátásaink vannak.

Az iparüzésben a helyzet javulása szintén remélhető, de csakis akkor, ha a hitelélet belső és külső viszonylatban reorganizálódik. Ez különben minden újjászervezésnek a „conditio sine qua non”-ja.

Konjunktura? Ugy véljük: ilyen már nincs is. Pedig elvetté találkozunk vele. Bizonyos elsőrendű szükségleteket termelő, kis-és középüzemek eredményesen dolgoznak. Sőt szerencséskezű újabb alapítások is történnek.

Az 1934-ik év gazdasági prognózisa tehát körülbelül ez: lassú javulás, óvatos vállalkozási kedv mellett, amely különösen a kis-és középüzemek felé orientálódik. (—ob—)

Felbomlott az olomoso- és fémlemezkartell. Bucurestiből jelentik: Az olomoso- és fémlemezkartell felbomlott. A kartell megszűnésének oka, hogy a rajta kívül álló vállalatok erős árkonkurrenciát fejtettek ki, amellyel a kartell mesterségesen kialakított árai a versenyt tartani nem tudtak. Emiatt a kartellben levő gyárak termelése lényegesen csökkent.

A Magyar Nemzeti Bank zárszámadása. Budapestról jelentik: A Nemzeti Bank csütörtökön tette közzé multévi zárszámadását. Eszerint a bank tiszta nyeresége 3.14 millió pengő s ebből részvényenként 9.27 pengő osztalékot fizet.

A Targu-Muresi Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése. Targu-Mures. Saját tud. A Targu-Muresi Kereskedelmi és Iparkamara legutóbb megtartott igazgatótanács ülésén tárgyalta dr. Bíró József kamarai főtitkár terveit szerint ujonnan megszervezett Aruraktár r. t. ügyét és elhatározták annak végleges megalakítását. Az Aruraktár r. t. nagy szerepet van hivatva betölteni a terület kereskedelmi életében. Joga lesz áru raktárjegy (warrants) kibocsátására, ami által az ott beraktározott árucikkekre bankszerű kölcsönöket is folyósíthat.

Allandósítják a dollár árfolyamát. Washingtonból jelentik: Jól informált körökben elterjedt hírek szerint a dollár árfolyamát három hónap belül stabilizálni fogják.

Aláírják a francia—orsz kereskedelmi egyezményt. Párizsból jelentik: A francia—román kereskedelmi egyezményt pénteken parafálják, szombaton pedig megtörténi a végleges aláírás a francia külügyminiszterumban.

RÁDIÓ

(Az órát középeurópai idő szerint közöljük.)

VASÁRNAP, JANUÁR 14.

Bucuresti. 10.30 Előadás. 10.45 Egyházi zene. 11 Szimfonikus lemezek. 12 Gramofon. 13 Hírek. 13.15 Gramofon. 16 Előadás. 17 Visolú-jazz. 18 Hírek. 18.15 Jazz folytatása. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Athanasiu János énekes dalestje. 20.20 Hangverseny. 21.15 Rádiózenekar. 21.45 Hírek. 22 Albaharry-jazz.

Budapest. 9.15 Hírek. 10—11.10 Egyházi ének-és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. Szentbeszédet mond dr. Mentés Mihály győri teológiai tanár. 11.15—12.15 Evangélikus istentisztelet a Becsikapu-téri templomból. Prédikál Turocz Zoltán győri lelkész. 12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30 Gróf Zichy Géza-emlékhangverseny. 14 Gramofonlemezek. 15 Urbányi Jenő dr. egyetemi tanársegéd: A gyümölcsfavédelem legolcsóbb módja. 15.45 Schwartz János, ifj. Schwartz János és Schwartz Oszkár különleges hangszereken játszanak. Utána: Időjárásjelentés. 16.30 Petőfi: Bolond Istók. Elmondja Kiss Ferenc. 17 Acélhang-dalárda. 17.50 Amerika. Földi Mihály előadása. 18.25 Bertha István szalonzenekara. 19.45 Sport- és ügetőversenyeredmények. 20 Helyszíni közvetítés a Kamaraszínházról: Mákvirág.

HÉTFŐ, JANUÁR 15.

Bucuresti. 12 Gramofonlemezek. 13 Hírek. 13.15 Gramofon. 17 Rádiózenekar. 18 Hírek. 18.15 Rádiózenekar. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Szarvas-négyes: Kamarazene. 20.30 Előadás. 20.45 Roma Nia operett-dalokat énekel. 21.15 Krasniansky zongoraművész. 21.45 Hírek. 22 A rádió népzeneke.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofonlemezek. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Gramofon. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 A Mária Terézia 1. honvédegyalgezdnekara. 14.40 Hírek. 15.30 Diákfelőra. 16 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Pontos idő. Hírek. 17 Pogány Béla történelmi előadása. 17.30 Szalonzene. 18.30 Német nyelvoktatás. 19 Magyar nóták. Közreműködik László Imre és Rácz Béla cigányzenekara. 20 A világgazdaság válsága. Eber Antal dr. előadása. 20.30 Waldbauer-Kerpely vonósnégyes. 21.30 Hírek, időjárásjelentés. 21.50 A magyar népzene hatása a szomszédos népek zenéjére. Bartók Béla előadása gramofonlemez és zongorasámok bemutatásával. 22.40 Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara.

KEDD, JANUÁR 16.

Bucuresti. 12 Gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könyvü lemezek. 17 Fatica Luca zenekara. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Nanescu Tana dalestje. 20.20 A rádiózenekara szimfonikus hangversenye Cosorascu Magda zongoraművésznővel. 21 Előadás. 21.15 A hangverseny folytatása. 21.45 Hírek.

L H A N D E:
KRISZTUS
PARIZS VADONÁBAN
135 lei és portó.

E L E K E S:
KRISZTUST! KENYERET!
145 lei és portó.

Erdélyi Lapok könyvosztálya.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofonlemezek. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Országos Postászenekar. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Kolompár Laci és cigányzenekara. 14.40 Hírek, árfolyamhírek. 16 A régi magyar népviselet. Györfly István dr. előadása. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Magyar leányok rádió-órája. 18 Gramofonlemezek. 18.50 Francia nyelvoktatás. 19.20 Engel Iván zongorázik. 20 A költő anyja. R. Simonffy Margot verseket mond el. 20.30 A bécsi Operaház énekkarának hangversenye. 22.30 Hírek, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar.

SZERDA, JANUÁR 17.

Bucuresti. 12 Gramofon lemezek. 13 Hírek. 16 Rádiózenekar. 18 Előadás. 18.15 Rádiózenekar. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Kamarazene. 20.30 Előadás. 20.45 Elda Franka énekel. 21.15 Delavrancea-Lahovary Cella zongorázik. 21.45 Hírek. 22 A rádió népzeneke.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofonlemezek. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 L. Christian Lili énekel. Setét György hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 14.40 Hírek, árfolyamhírek. 15.30 A rádió diákfelőraja. 16 A szépségápolás az ókortól. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 17.30 Erdély nagy művészei. Janovics Jenő dr. előadása. 18 Mándits szalonzenekar. 19 Munkásfelőra. 19.25 A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Az árcsorból. Az I. felvonás után: Hírek. 22.30 Időjárásjelentés. Majd: Kurina Simi és cigányzenekara. 23.15 Gramofonlemezek.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 18.

Bucuresti. 12 Gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könyvü zene. 16.45 Gyermekeóra. 17 Dinicu-zenekar. 18 Hírek. 18.15 Dinicu-zenekar. 19 Előadás. 19.55 Operaközvetítés az Operaházról.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofonlemezek. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Cigányzene. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos idő. Időjárás. 13.30 Balalajka zene. 14.40 Hírek, ételmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16 A nevető munda. Vitéz Szarka Géza elbeszélése. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Petenkoffer Sándor ny. szőlészeti és borászati felügyelő: Szőlőművelés. (III.) 17.30 Zenekari hangverseny. 18.30 Angol nyelvoktatás. 19 Matuska Miklós énekel. 19.30 Derűre-derű. Tarka-est. 21 Hírek, ügetőversenyeredmények. 21.20 Orgonahangverseny. 22.50 Időjárás. 22.55 Cigányzene.

PÉNTEK, JANUÁR 19.

Bucuresti. 12 Gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könyvü zene. 17 Rádiózenekar. 18 Hírek. 18.15 Rádiózenekar. 19 Előadás. 19.10 Gramofon. 19.45 Előadás. 20 A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. 21 Előadás. 21.15 A hangverseny folytatása. 21.45 Hírek.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofonlemezek. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Kendor Leó és Polgár Tibor, kétszongorás jazz. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Haris Győző vokálkvartette. 14.40 Hírek, ételmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 15.30 A rádió diákfelőraja. 16 Maga — te. Jónás Károly csevegése. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek. 17 A kárpáti téli csapata. Pilch Jenő előadása. 17.30 Bachmann trió. 18.10 Az ember tragédiájának emlékei. Patáky József előadása. 18.35 Felvinczi Takács Ali-

ce hegedül. 19.10 Külügyi negyedóra. 19.25 A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Egy rövid élet. Dalmű 2 felvonásban. Parasztszünet. Az I. felvonás után: Hírek. Az előadás után kb. 22.30 Időjárásjelentés. Majd: Bura Károly és cigányzenekara. 23.15 Len Baker-jazz.

SZOMBAT, JANUÁR 20.

Bucuresti. 12 Gramofon lemezek. 13 Hírek. 13.15 Könyvü lemezek. 16.15 Iskolai rádió. 17 Zene a Lafayetteből. 18 Hírek. 18.15 A zene folytatása. 19 Előadás. Gramofon. 19.45 Előadás. 20 Cocea György csellózik. 20.30 Előadás. 20.45 Alexiu V. énekel. 21.15 Táncclemezek. 21.45 Hírek 22 A rádió népzeneke.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofonlemezek. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Gramofonlemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05 Rajnoga Klára énekel, Böhm Endre énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Kerntler-Ország-Ériss-trió. 14.40 Hírek, árfolyamhírek. 16 A Rádióélet meseórája. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Helyszíni közvetítés a Svábhegyi csillagvizsgálóból. 17.40 Kalmár Pál magyar nótákat énekel, Veres Lajos és cigányzenekara kíséretével. 18.30 Rádió-amatőrposta. 18.50 A Giuditta szereposztása és a tartalom ismertetése. 19 Közvetítés a Bécsi Állami Operaházról. Giuditta. Zenei vigjáték öt képben. 22 Hírek, időjárásjelentés. 22.20 Mándits szalon- és jazz-zene. 23.25 Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százaléki kedvezmény.)
Cím a kiadóban 19 lei.

Lakás

Kiadó azonnalra üzleti helyiség Oradea, Bul. Regele Ferdinand 7/a. Érekeznit Take Ionescu 16. (Háztele donosnát)

Kiadó ujonnan festett, udvari két szobás lakás Oradea, Erout Necunoscut 11.

Egy kis szoba kamara va kiadó. Oradea, Strada Simeon Stefan 24.

Adás-vétel

Jókarban levő zománcozott ontottvas V. C. keresték. Cím: Oradea, Strada Bratianu 35.

Veszek jókarban levő. nasznál varrógépet. Címek: a kiadóba kérek.

Veszek jobboldali asztal-sport vízmelegítővel és leher faveneo appal. — Oradea, Str. Pasteur (Körház-utca) 75.)

Elsőrendű száraz házi szappant keresek megvételre, kis- és nagymennyiségben. Jó Lajos kereskedő Oradea, Tache Ionescu 24

Eladó belterületen ötszobás akásból melléképületekből álló ház. Nagy udvarral és kerttel. Gazdálkodásra nagyon alkalmas. Ár: 75000 lei. Érdeklődni Oradea, Axente Sever 4.

Különléle.

Endlizest oleson és kirogástanul csakis Aurél Lazar u. 11. ajtó 5. alatt készítetek.

Tanárnő, perfekt román, magyar, német, elemi és középiskolások tanítását vállalja, ellátásért, vagy szerény fizetésért. Riaz tanárnő Oradea, Szent Vince-zárda.

Nyomatványokat
(utányos aron, csinos kivitelben készít a
Szent László nyomda Rt.
Oradea, Katolikus Kör.

Kiszolgáló és tanuló-lány fel ételük Pfaff-üzlet Sas-pasage.

UHA ÖLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Fogorvos-társat keres teljes berendezéssel bíró fogtechnikás, vidéki városban. Aánlatokat „Bánáság” jellegre a kiadóhivatalt továbbít.

Perfekt román- és francia nye tudással, szerény igényű, középkorú nevelőnő keresetük 9 éves fiam mellé. Szabó főmérnök Zalaú, Str. Cloaca 22.